

Norsk Lovtidende.

Udgiven efter offentlig Foranstaltning

ifølge Lov af 1ste April 1876.

N°. 16.

Udgivet 1ste Juli.

1889.

Lov

om Folkeskolen paa Landet.

26 Juni.
No. 1.

Vi Oscar, af Guds Naade Konge, til Norge og Sverige, de Gothers og Venders,

Gjøre vittetligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 7de Juni dette Aar, saalydende:

1ste Kapitel.

Om Folkeskolerne, deres Formaal og Indretning.

§ 1. I ethvert Herred skal der være det fornødne Antal Folkeskoler, hvis Formaal det skal være at medvirke til Børnenes kristelige Opdragelse og til at meddele dem den Almendannelse, som bør være fælles for alle Samfundets Medlemmer.

Skolen er syvaarig, beregnet paa Børn mellem syv og fjorten Aar.

I Forbindelse med et Herreds Folkeskoler kan der ved Herredsstyrelsens Beslutning oprettes en eller flere Fortsættelsesskoler (§ 46 g), beregnede paa unge Mennesker fra 14—18 Aar og særlig med det Formaal at befæste og udvide den i Folkeskolen meddelte Undervisning.

§ 2. Ethvert Herred inddeles i Skolekredse. For enhver af disse oprettes en Folkeskole, bestaaende af to Afdelinger, nemlig: Første Afdeling — Smaaskolen — beregnet paa Børn fra 7—10 Aar;

Anden Afdeling, beregnet paa Børn fra 10—14 Aar.

§ 3. Ved et Herreds Inddeling i Skolekredse skal det have for Øie at tilvejebringe en hensigtsmæssig Klasseinddeling. Det bliver derfor i fornødent Fald at iagttage, at der, naar det ikke er forbundet med for store Vanskeligheder, til samme Kreds henlægges alle de Bosteder, fra hvilke de til Folkeskolens anden Afdeling hørende Børn kan samles til et Skolested.

26 Juni

No. 1. eller flere Smaakredse.

For Smaaskolens Vedkommende kan en Skolekreds deles i to

Enligt beliggende Bosteder, der paa Grund af ringe Barmetal ikke findes hensigtsmæssig at kunne danne egen Skolekreds, kan henlægges til den af Herredets Kredse, der ligger bekvemtest for Skolesøgningen (§ 17).

Forslag til Herredets Kredsinddeling udarbejdes af Skolestyret og bliver af dette, efterat vedkommende hidtil bestaaende Skolekredse og Overtillshnet har havt Anledning til derom at udtale sig, at forelægge Herredsstyrelsen. Herredsstyrelsens Beslutning meddeles Overtillshnet og Amtsskolestyret.

Binder Overtillshnet eller Amtsskolestyret Beslutningen uanfælgelig, kan enhver af dem, efter at have indhentet den andens Erklæring, senest sex Uger efter Sagens Modtagelse forelægge den til Afgjørelse af Kirke- og Undervisningsdepartementet.

§ 4. Folkeskolens to Afdelinger skal i Regelen undervises hver for sig i særskilte Klasser. Ingen Klasse i nogen af de to Afdelinger maa have mere end 35 Elever undtagen midlertidig eller af tvungende økonomiske Hensyn og aldrig mere end 45. Hvor det er nødvendigt for en hensigtsmæssig Klasseinddeling, kan ældste Aarskund af 1ste Afdeling henføres til 2den Afdeling. Naar en Folkeskoles samlede Eleverantal er 35 eller derunder, kan begge Afdelinger undervises sammen, saaledes som det i næste § nærmere er bestemt.

§ 5. I hver Klasse af Folkeskolen skal der meddeles Undervisning i 12 Uger aarlig. Denne Undervisningstid kan for en eller flere Kredse eller Klasser af Herredsstyrelsen forøges, indtil 15 Uger efter Forslag fra Skolestyret, vedtaget af Kredsen eller Kredsene med to Trediedelede Flertal (§ 54). En Skoleuge beregnes for Folkeskolens anden Afdeling til 36 Undervisningstimer og for Smaaskolen til 30 Undervisningstimer.

Naar en Folkeskole har 35 Elever eller derunder, kan dens to Afdelinger undervises sammen i 6 Uger og hver Afdeling særskilt i 6 Uger; eller Skoletiden kan, naar Afdelingerne undervises hver for sig, nedsættes til 10 Uger for hver Afdeling. Naar Eleverantallet er 20 eller derunder, kan begge Afdelinger undervises sammen i hele den lovbestedte Undervisningstid. Naar en Folkeskoles Eleverantal er 12 eller derunder, kan Undervisningstiden nedsættes til 9 Uger aarlig.

§ 6. Undervisningsgjenstandene skal være:

I første Afdeling: Kristendomsundervisning, Norsk, Regning, Skrivning og Sang. Dertil kommer mundtlig forberedende Undervisning i de for anden Afdeling opførte særskilte Fag.

I anden Afdeling: Skolefagene.

De for første Afdeling bestemte Undervisningsgenstande, Jord- 26 Juni
beskrivelse, Historie, heri indbefattet Kendskab til vor borgerlige Sam- No. 1.
fundsordning, samt Naturkundskab med Grundtræet af Sundhedslæren.

Derhos skal der i den Udstrækning, Omstændighederne tilste-
der, gives Undervisning i et eller flere af Fagene: Haandarbejde, Legems-
øvelser og Tegning. Under Legemsøvelser kan medtages forberedende
Stydeøvelser.

Skolestyret kan fritage Skolebørn for Undervisning i enkelte
Fag, naar de paa Grund af tungt Kiemme eller svag Helbred har
vansteligst ved at følge med i dem alle, eller naar andre særlige
Omstændigheder maatte være tilstede. Dissenteres Børn bliver paa
Forældrenes Forlangende helt eller delvis at fritage for Undervis-
ningen i Kristendomsundskab.

§ 7. For Børn, som Skolestyret ikke finder hensigtsmæssig
kan deltage i den almindelige Skole, skal der, naar Herredsstyrelsen
dertil har givet sit Samtykke, anordnes særskilt Undervisning. De
Udgifter, som hertil medgaar, kan fordres helt eller delvis godtgjorte
af vedkommende Forsørgere.

§ 8. Efter Herredsstyrelsens Bestemmelse kan en frivillig Un-
dervisning forbindes med Folkeskolens anden Afdeling, dog at den
meddeles udenfor den til Folkeskolens lobbefalede Undervisning be-
stemte Tid og saaledes, at den sidstnævnte Undervisning ikke derved
lides. Denne frivillige Undervisning kan ikke udstrækkes over 6
Skoleuger aarlig for hver Klasse. Undervisningsgenstandene skal
i Regelen være Folkeskolens og andre dermed beslægtede Undervis-
ningsfag.

§ 9. En Fortsættelsesskoles Undervisningstid kan udstrækkes
fra 1 til 6 Maanedre.

En Fortsættelsesskole kan efter Overenskomst mellem vedkom-
mende Herredsstyrelser indrettes fælles for tilstødende Herreder. Naar
der i et Herred er flere Fortsættelsesskoler, kan Undervisningen i
den ene bygges paa det i den anden bundne Grundlag, eller en
saadan Skole kan indrettes med toaarigt Kursus. Foruden de faste
Elever kan der, forsaavidt Undervisningens Darr tillader det, opta-
ges Elever i enkelte Fag.

De nærmere Bestemmelser om Skolens Ordning fastsættes i
en for samme særskilt udarbejdet Plan.

§ 10. Ethvert i Herredet boende Barn er berettiget til,
uden at derfor erlægges Godtgørelse, at erholde Undervisning i
Folkeskolen i syv Skoleaar, mellem det fyldte 7de og det fyldte 15de
Aar, medmindre det

a. formedelsk aandelig eller legemlig Mangel ikke kan følge med i
Undervisningen;

b. lider af smitsom Sygdom eller andet legemligt Onde, der kan
begrænses at ville udøve skadelig Virkning paa de øvrige Sko-

leborn, eller

26 Juni
No. 1.

c. viser saa flet Dpforsel, at de øvrige Skolebørn derved udsættes for skadelig Paavirkning.

§ 11. Forat et Barn kan optages eller opflyttes i en høiere Klasse, maa det i det væsentlige have naaet Maalet for Undervisningen i den foregaaende Klasse.

§ 12. De nærmere Forrifter om Ordningen af et Herreds Folkeskoler (§§ 5 og 8) optages i Skoleplanen (§ 50), deriblandt Bestemmelser om:

a. Antallet af opadstigende Klasser.

b. Optagelse, Opflytning og hvorvidt der skal afholdes Aarsprøve og i Tilfælde dennes Ordning.

For Begyndere skal i Regelen kun være en Optagelsestid aarlig.

c. Skolens Fag og Maalet for Undervisningen i hvert af disse med Undervisningsplan og Timefordelingstabel.

Som Maal for Undervisningen i Kristendomskundskab fastsættes sikkert Kjendskab til det væsentlige Indhold af den bibelske Historie, til de vigtigste Begivenheder af Kirkens Historie samt til den kristelige Børnelærdom efter den evangelisk-lutheriske Bekendelse.

d. Skolens Orden og Tugt, Undervisningens Begyndelse og Afslutning med Bøn og Salmesang eller en af Delene, Undervisningstidens Fordeling samt om Fritiden mellem de enkelte Undervisningstimer. Efter 3 Timers Undervisning skal der gives en længere Fritid, som ikke medregnes i Dagens Skoletid.

e. Hvorvidt der bliver at afholde Afgangsprøve og i Tilfælde Ordningen af denne.

f. Formen for Skolens Afgangsvidnesbyrd.

g. De i § 53 omhandlede Tilhørsudvalg og deres Virksomhed.

§ 13. For enhver Folkeskole skal der i Regelen opføres eller leies særskilt Lokale. Dog kan Skolen i Smaafredse (§ 3) og i Folkeskolefredse, hvis samlede Elevantal ikke overstiger 20, holdes paa Omgang hos Kredsens Indvaanere, forsaavidt brugelige Rum der kan tilveiebringes.

Inden nogen Plan for Opførelse af ny Skolebygning bliver vedtagen, skal Sundhedskommissionen og Overtilsynet have haft Anledning til at udtale sig om den. Ligeledes skal der gives Sundhedskommissionen Anledning til at udtale sig om de øvrige Rum, der agtes benyttede til Skolen. Til Skole maa intet Rum eller Hus benyttes, mod hvis Brug i dette Diemed Sundhedskommissionen har nedlagt Forbud.

Hver Skole skal være forsynet med fornødent Indbo samt med de Læremidler, som tiltrænges til fælles Brug ved Undervisningen.

Andet Kapitel.

Om Elevernes Skolepligt m. v.

§ 14. Intet Barn, som er Elev af Folkeskolen, maa være fraværende fra samme, medmindre det er hindret ved Sygdom eller

andet Forsald, som kjendes gyldigt, eller dertil har faaet Skolens Tilladelse. 26 Juni No. 1.

§ 15. Giver Forældre, Husbonde eller andre, som er i Forældres Sted, ikke fyldestgjørende Grunde for en Elevs Udeblivelse fra den i § 5 omhandlede Undervisning, og Formaning og Advarsel forgjæves er anvendt, kan de ilægges en Bod fra 1 til 25 Kroner.

Forsømmer nogen Elev gjentagende den frivillige Undervisning (§ 8) uden gyldigt Forsald eller uden Tilladelse, kan Eleven negtes Afgang til denne Undervisning.

§ 16. Fabrikeier eller anden Arbeidsgiver maa, inden han tager i Arbeide noget Barn mellem 7 og 15 Aar, undersøge, om det er Elev af Folkeskolen, og i saa Fald afkræbe det en Bevidnelse, der udfører dets Undervisningstid. Lignende Bevidnelse skal ogsaa senere afkræves Barnet ved hvert Skoleaars Begyndelse. Skolestyret forger for, at denne Bevidnelse paa Forlangende bliver ham meddelt.

Lader han et saadant Barn beskæftige saaledes, at det hindres i at faa Undervisning i de bestemte Tider eller i at forberede sig dertil, bliver han at ilægge en Bod af indtil 100 Kroner.

§ 17. Hvis vedkommende Forældre eller Forsørgere ikke forsyner et Barn, som er Elev af Folkeskolen, med de Læse- og Skrivebøger samt lignende Undervisningsmidler, som det er paalagt Skolens Elever at staffe, kan det manglende, efterat Advarsel forgjæves er anvendt, staffles for deres Regning ved Skolestyret.

Hvis det ophyses, at vedkommende Forsørgeres Trang eller mislige Forhold hindrer nogen Elev i ordentlig at søge og udnytte Folkeskolen, forholdes efter §§ 61 og 62.

Naar Elever fra enligt liggende Posteder skjønnes at maa opholde sig udenfor Hjemmet (§ 3), og deres Forsørgere skjønnes ikke uden stor Ulempe at kunne bære de dermed forbundne Udgifter, skal de sættes istand dertil ved Bidrag af Herredsskassen efter Herredsstyrelsens Bevilgning.

§ 18. Flytter et Barn, som er Elev af en Folkeskole, over i en anden Skolekreds, har vedkommende Lærer at melde Flytningen for Læreren i sidstnævnte Kreds. Flytter det over i en anden Skolekommune, meldes dette til vedkommende Skolestyre.

Tredie Kapitel.

Om Folkeskolens Lærerposter.

§ 19. Undervisningen i Folkeskolen skal henlægges til fuldstændige Lærerposter med mindst 24 Skoleuger aarlig enten særskilt for en enkelt af Skolens Afdelinger eller for begge.

Undervisningstid, der ikke kan henlægges til nogen af de fuldstændige Lærerposter, kan overdrages Hjælperlærere (§ 30).

Som Lærere i Sang, Legemsøvelser, Tegning og Haandarbejde kan anvendes Timelærere.

26 Juni No. 1. § 20. For hvert Amt fastsætter Amtsforsamlingen Lønmaalet af Løn for de i fuldstændige Lærerposter ansatte Lærere. Lønmaalet fastsættes særskilt for Lærerposter i Folkeskolens anden Afdeling og særskilt for Poster i Smaaskolen, for de første ikke under Kr. 12,00 og for de sidste ikke under Kr. 8,00 pr. Skoleuge (36 Timer i Skolens anden Afdeling og 30 Timer i Smaaskolen). Ligeledes fastsætter Amtsforsamlingen for hver af de to nævnte Grupper af fuldstændige Lærerposter to Grader af Alderstillæg, der opnaaes efter henholdsvis fem og ti Aars Tjeneste i fuldstændig Lærerpост ved Folkeskolen paa Landet eller i By. Tillæggene beregnes fra den efter det fyldte 5te eller 10de Tjenesteaar næst paafølgende 1ste Januar eller 1ste Juli.

§ 21. Amtsskolestyret har i Anledning heraf at indhente Betænkninger fra ethvert Skolestyre og fra samtlige Herredsstyrelser inden Amtet og, efter at have indhentet Overtilsynets Udtalelse om Sagen, gennem Amtmanden at forelægge den for Amtsforsamlingen. Dettets Beslutning meddeles Overtilsynet. Finder dette noget derved at erindre, har det med Amtsskolestyrets fornyede Betænkning at lade Sagen forelægge til endelig Afgjørelse i nyt Møde af Amtsforsamlingen. Ved Forandring af de fastsatte Lønningslavmaal eller Alderstillæggenes Beløb forholdes paa samme Maade som ved den første Fastsættelse.

§ 21. Lærer (eller Lærerinde) i fuldstændig Lærerpост, der underviser i begge Folkeskolens Afdelinger, aflønnes, forsaavidt han har mindst 12 Skoleugers Undervisning i 2den Afdeling, med Ugeløn og Alderstillæg, som for denne Afdeling fastsat, ogsaa for sin Undervisning i Smaaskolen, dog at ved Beregningen af Ugelønnen 36 Undervisningstimer i Smaaskolen regnes for en Skoleuge. Har han mindre end 12 Skoleugers Undervisning i 2den Afdeling, aflønnes han ogsaa for denne Undervisning med Ugeløn og Alderstillæg, som fastsat for Lærerposter i Smaaskolen, dog at ved Beregningen af Ugelønnen 30 Undervisningstimer i Folkeskolens 2den Afdeling regnes for en Skoleuge.

§ 22. Paa samme Maade som i § 20 foreskrevet bestemmer Amtsforsamlingen for hvert Amt eller Dele deraf Lønmaalet af den Godtgjørelse for Kosthold og Herberge under Skoletiden — indfaldende Søn- og Helligdage deri medregnede —, som skal tillægges enhver Indehaver af fuldstændig Lærerpост ved Folkeskolen.

§ 23. Kirkesangerstillingen ved enhver Sogneskirke skal, efterhaanden som dertil bliver Anledning, forenes med en af de fuldstændige Lærerposter inden vedkommende Herred, forsaavidt ikke Biskopen med Herredsstyrelsens Samtykke anderledes bestemmer.

De Kirkesangerstillingen tilliggende Indtægter tilfalder Lærerpостens Indehaver uden noget Afdrag i den Posten tillagte Afslønning.

§ 24. I ethvert Herred skal der idetmindste for en af Lærerne i fuldstændig Post staffles Familiebolig med høsliggende Jord-

vei af saadan Størrelse, at derpaa mindst 2 Aar kan fødes og en 26 Juni
Have anlægges. No. 1.

Er Skolelærerpøst forbundet med en Kirkesangerstilling, kan
ovenstaaende Bestemmelse ansees opfyldt ved den Klokkergaard, som
enten habes eller udlægges.

Kan Læreren ikke paa denne Maade erholde Jordvei, afgives
hertil en passende Del af byggselledigt beneficeret eller Statens Gods,
hvis Kjøbesum bestemmes paa samme Maade som ved deslige Eien-
dommes Salg underhaanden til Veilændinge. Kjøbesummen og de
Lærerpøsten paaheftede jordbrøtliche Rettigheder udredes af vedkom-
mende Herredskasse.

Skulde den fornødne Jord ikke kunne anstafes paa ovenanførte
Maade, tilveiebringes samme ved Kjøb af andet Jordegods eller i
fornødent Fald ved Leie, i hvilket Tilfælde den aarlige Leiesum ud-
redes af Herredskassen.

De for Skolejorden eller Klokkergaard, der træder istedetfor
samme, fornødne Udhuse og Gjerder stafes af Herredet. Vedlige-
holdelsen af Gjerder og Udhuse kan paabindes Læreren.

Derfor ovennævnte Bestemmelser i noget Herred findes at
medføre uforholdsmæssige Bekostninger, kan der efter Andragende
fra Herredsstyrelsen af Kongen bestemmes, at der fra samte gjøres
Undtagelse, mod at der tillægges en af de fuldstændige Lærerpøster
en tilsvarende Afværgsgodtgjørelse af Herredet.

Om et Herred at staffe flere Lærere Jordvei, skal det have
Udgang til at faa afgivet Prestegaardsjord samt til at faa kjøbt
byggselledigt beneficeret eller Statens Gods saaledes som i denne §s
trede Paragraph bestemt.

Jugen Medsættelse maa finde Sted i den en Lærerpøst tillagte
Vog og Godtgjørelse for Kosthold og Herberge i Anledning af at
der er eller bliver stiftet Jordvei eller Bolig eller begge Dele til
Brug for Postens Indehaver.

§ 25. Vønningsvilkårene for Hjælperlærere, Tilmlærere og
vikarierende Lærere fastsættes af Herredsstyrelsen.

§ 26. Som Lærer i Folkeskolen maa kun ansættes den,
der taler Landets Sprog og fyldestgjør den i Grundlovens § 92
Litr. a—d opstillede Krav.

Jugen kan erholde Ansættelse i fuldstændig Lærerpøst eller
som Hjælperlærer, medmindre han tilhører Statskirken.

Jugen kan erholde fast Ansættelse som Lærer i Folkeskolen
for det fyldte 20de Aar.

Derhos kræves, forat nogen skal erholde fast Ansættelse:
a. i fuldstændig Lærerpøst i Folkeskolens første Afdeling (Små-
skolen);

b. Vidnesbyrd for, at Vedkommende har bestaaet en ved Lov
anordnet theoretisk og praktisk Prøve.

26 Juni No. 1. Saadant Vidnesbyrd giver ogsaa Afgang til fast Ansættelse i fuldstændig Lærerpost med Undervisning i enkelte Fag i Folke skolens 2den Afdeling, dog kun under 12 Skoleuger aarlig (§ 21);

b. i fuldstændig Lærerpost i Folke skolens 2den Afdeling:

Vidnesbyrd for at have bestaaet:

1) En ved Lov bestemt Afgangsprøve ved et Lærerseminarium eller en dertil svarende Prøve, eller

2) den for Afgang til Universitetet anordnede Prøve i Forbindelse med den eller de Tillægspørvø, der bestemmes ved Lov.

Vidnesbyrd for at have bestaaet en af disse Prøver giver Afgang til fast Ansættelse i enhver fuldstændig Lærerstilling i Folke skolen.

Den, der ved den offentlige Lærerpørvø fremlægger fyldestgørende Vidnesbyrd for længere Tids Virksomhed som Lærer ved offentlig eller privat Skole, kan fritages for den praktiske Del af de foran under a og b nævnte Prøver.

§ 27. Forandringer i de i Henhold til dette Kapitels Forskrifter fattede Bestemmelser, maa ikke gøres gjældende til Skade for nogen allerede ansat Lærer eller Lærerinde.

Fjerde Kapitel.

Om Læreres Ansættelse og retlige Stilling.

§ 28. Lærerpøst ved Folke skolen kundgøres ledig af Skolestyret med Opgivende af Postens Vilkaar og Ansøgnings tiden, samt, forsaavidt Posten kun kan søges af Mænd eller kun af Kvinder, — Oplysning derom.

Undtagelse kan dog ske for Hjælperlærerpøster, til hvilke ikke den hele Undervisning i en Skolekreds eller Klasse er henlagt, og for Timelærerpøsters Vedkommende samt ved Antagelse af vikarierende eller andre midlertidige Lærere eller Lærerinde.

§ 29. Herredsstyrelsen kan efter at have indhentet Skolestyrets Erklæring bestemme, at indtil Trediebelen af de fuldstændige Lærerpøster, der aflønnes efter de for Folke skolens anden Afdeling fastsatte Lønningsvilkaar, og indtil Halvdelen af de Pøster, der aflønnes efter de for Smaaskolen fastsatte Lønningsvilkaar (§ 21), skal holdes besatte paa 3 Maaneders Ophølse.

De øvrige fuldstændige Lærerpøster bliver fast at besætte.

En til fast Besættelse bestemt Lærerpøst kan Lærer eller Lærerinde, der ikke tidligere har været ansat i fuldstændig Lærerpøst i Folke skolen, overensstemmende med de i § 30 indeholdte Regler ansættes paa Prøve, dog ikke for længere Tid end et Aar.

Reises der inden Prøvetidens Udløb Tvivl om, hvorvidt Vedkommende bør vedblive, afgøres ogsaa dette efter § 30. I modsat Fald bliver Ansættelsen at betragte som endelig.

§ 30. Samtlige Lærerpøster besættes af Skolestyret.

For de fuldstændige Lærerpостers Vedkommende skal Skolestyret 26 Juni
 give Kredsens eller Kredsenes Tilhynsubvalg Anledning til at ud- No. 1.
 tale sig om Ansøgerne. Inden det derefter meddeler nogen Beskik-
 kelse, har det at forelægge Overtilsynet sin Beslutning om Postens
 Besættelse. Finder dette, at en anden af Ansøgerne er at foretrække,
 og Skolestyret fastholder sin Beslutning, kan Overtilsynet forelægge
 Sagen for Herredsstyrelsen, og er denne enig med Overtilsynet, har
 Skolestyret at ansætte den af Overtilsynet foretrukne Ansøger.

Paa samme Maade som ved Besættelsen af fuldstændige Læ-
 rerposter forholder ved Ansættelsen af Hjælperlærere, hvem den hele
 Undervisning i en Skolekreds eller en Klasse af Folkefolen skal
 overdrages.

Om Besættelsen af de øvrige Lærerpостer bliver Indberetning
 at afgive til Overtilsynet.

§ 31. Er Kirkesangerstilling forenet med en fuldstændig
 Lærerpост, bliver Læreren at beskikke som Kirkesanger af Biskopen.

§ 32. Melder der sig ikke nogen til Ansættelse, stiftet An-
 søger til Lærerpост, som efter § 28 har været kundgjort ledig, har
 Skolestyret til Overtilsynet at indberette, hvorledes det agter at lade
 Lærerpостen midlertidig betjene.

§ 33. Lærer eller Lærerinde er forpligtet til ikke alene ved
 sin Undervisning, der skal være i Overensstemmelse med Undervis-
 ningsplanen og de indførte Lærebøger, men ogsaa ved Gjennemfø-
 relsen af Skolens Bestemmelser om Orden og Tugt at medvirke til
 Skolebørnenes Opdragelse som Kristne og Medlemmer af det norske
 Statsfamfund.

Det paaligger enhver af dem at virke for, at Skolen bliver
 stadig søgt af sine Elever, samt forøvrigt at have sin Opmærksomhed
 henvendt paa deres Forhold indenfor Skolen.

De har efter Skolestyrets Paalæg:
 a. at overtage Timer i Folkefolens Fag ved den i §§ 7 og 8
 omhandlede Undervisning;

b. at bistaa ved den i § 57 omhandlede Prøver for Børn, som
 undervises indenfor Folkefolen, samt ved de paa Overtilsynets
 Forlangende berammede Overhøringer (§ 67).

De skal derhos forøvrigt rette sig efter de Bestemmelser, som
 i Medfør af nærværende Lov optages i Skolens Plan eller gives
 af Skolestyret ved almindelig Forskrift eller ved særskilt Beslutning.

§ 34. Lærer eller Lærerinde, som ikke har fast Ansættelse,
 kan af Skolestyret opsiges med 3 Maanedes Frist, forsaavidt ikke
 andet Vilkaar ved Ansættelsen er bestemt.

De fast ansatte Lærere eller Lærerinder kan, naar de viser
 Udueligheid eller lægger for Dagen utilbørligt Forhold i Tjeneste
 eller Liv, eller naar deres Forhold forøvrigt gjør dem uskikede til
 forsvarlig at røgte sin Lærergjerning, afskediges af Skolestyret, naar
 dette og Overtilsynet, efterat Vedkommende og Tilhynsubvalget er
 givet Anledning til at udtale sig, deri er enige.

26. Juni No. 1. For grove Forseelser kan Skolestyret strax sjerne en Lærer eller Lærerinde fra Virksomhed i Skolen, indtil Afstedigelse kan finde Sted, eller Dom blive erhvervet. Vedkommenden nyder fuld Løn, indtil Forholdet er paatjendt ved endelig Dom, eller Afstedigelse har fundet Sted.

§ 35. Lærer eller Lærerinde er forpligtet til at give 2 Maanedes Opsigelse.

§ 36. Lærer eller Lærerinde kan forlange den optjente Alge-løn og Koftholdsgodtgjorelse udbetalt ved hver Maanedes Udgang. Optjent Alderstillæg udbetales halvaarlig ved Udgangen af hvert Mars Juni og December Maaned.

Mod at afgive Koftholdsgodtgjorelsen kan Lærer eller Lærerinde forlange Herberge og Kost (§ 22) ved Skolestyrets Foranstaltning.

§ 37. To Gange aarlig har Herredets samtlige Lærere og Lærerinder efter Skolestyrets Tilfigelse at sammentrede med dette til Forhandling om Skolens Virksomhed, Tilstand og Midler til at fremme dens Formaal. Holdes Mødet ved en Skole, kan der i de mødendes Overvær afholdes Undervisningsprøver.

Overtilshyret underrettes betimelig om ethvert saadant Mødes Berammelse. Den til Modernes medgaaede Tid afgaar i Lærernes Skoletid uden Afdrag i Løn og Koftholdsgodtgjorelse.

Sjette Kapitel.

Om Udredelsen af Folkeskolens Udgifter.

§ 38. Som Bidrag til Afslønnung af de ved Folkeskolen anfatte Lærere erholder ethvert Herred ved hvert Halvaars Udgang af Statskassen et Beløb, der svarer til en Fjerdedel af den udrede Lærerløn (Koftholdsgodtgjorelse deri indbefattet) for den i Genhold til §§ 5 og 8 meddelte Undervisning, dog ikke over det Beløb, der svarer til Kr. 6,00 pr. Skoleuge i Folkeskolens 2den Afdeling og Kr. 4,00 pr. Skoleuge i Smaaskolen. Om Saafremt Stortinget har bevilget de dertil fornødne Midler, kan Statskassens Bidrag til Lærerlønnen efter vedkommende Amtsformandskabs Anbefaling forhoies indtil $\frac{1}{3}$ af det udrede Lønningsbeløb for de Kommuner, der ved nærværende Lov paaføres væsentlig forøgede Udgifter i Forhold til Bæreebnet. Dog maa Bidraget ikke overstige, hvad der svarer til Kr. 8,00 pr. Skoleuge i Folkeskolens 2den Afdeling og Kr. 6,00 pr. Skoleuge i Smaaskolen.

De lovbestemte Alderstillæg (§ 20) udredes af Amtsskolekassen. Til Forskættelseskolon bliver i Tilfølgende udrede Bidrag af Amtsskolekassen efter de i § 46 indeholdte Forrifter. Hvad der foruden disse Bidrag og andre Indtægter, som maatte være Herredets Folkeskoler tillagte, udkræves Tilgodsfor-

delse af Folke skolens og Fortættelses skolens Udgifter, udredes, for 26 Juni
saavidt ikke ifølge denne Lov anderledes bestemmes, af Herredskas- No. 1.
sen efter Bevilling af Herredsstyrelsen.

§ 39. Herredsstyrelsen kan, saafremt vedkommende Skole-
kreds deri er enig, bestemme, at Udgifterne ved Skolehuses Opfø-
relse, Vedligeholdelse og Leie helt eller for en Del skal bæres af
Kredsen. Overtilsynets Betænkning om Sagen bør forinden være
indhentet.

Udgifterne ved Skolens Opvarmning, Dplysning og Renhold,
ved Skoleindboets Flytning fra et Skolested til et andet samt ved
Lærernes Rejse, hvor saadan paatræves, udredes af Kredsen, for-
saavidt ikke anderledes af Herredsstyrelsen bestemmes.

§ 40. De Aldreder, som ifølge nærværende Lov paalægges
en Skolekreds, udlignes paa Kredens skattepligtige Indvaanere efter
de inden Herredet gjældende Vigningsregler.

Hvis der opstaar ujevn Fordeling af Byrderne mellem et
Herreds Kredse, skal Herredsstyrelsen saavidt muligt udjevne Mis-
forholdet ved Skatteligningen eller ved Bidrag af Herredskassen.

§ 41. Hvor Omgangs skole holdes, er de Indvaanere paa
hvis Gaarde der findes Rum tjenlige for Skolens Brug, pligtige
til efter Skolestyrets Fordeling at modtage Skolen, hver indtil tre
Ager aarlig, mindst en Ager ad Gangen, mod derfor at erholde
den for Leie af Skolerum inden Herredet sædvanlige eller af Her-
redsstyrelsen fastsatte Godtgørelse.

Finder nogen sig forurettet ved denne Skolestyrets Fordeling,
kan han indaaf Sagen for Herredsstyrelsen til Afgjørelse.

Der som nogen uden gyldig Grund vægrer sig for i sin Tur
at overtage Skoleholdet, skal han hver Gang bøde Kr. 8,00 og
Skolerum uopholdelig Leies paa Herredskassens Bekostning mod Til-
bagebetaling af den Skoleholdspligtige.

§ 42. Ved ethvert Værk, Brug, Fabrik eller andet saadant
Anlæg, som almindeligvis holder 30 Arbeidere eller derover i sta-
dig Virksomhed ved Anlægget selv, ligesom ogsaa ved enhver Sam-
ling af mindre Værker eller Brug, som tilsammen har det nævnte
Antal Arbeidere, bekostes Folke skolen for Arbeidernes Børn, hvis
det af Herredsstyrelsen med Eierens eller Eierens Samtykke bestem-
mes, af vedkommende Anlægs Eier eller Eiere i Forhold til An-
tallet af de ved den beskæftigede Arbeidere. Hvor saadan Bestem-
melse er truffet, vedbliver Forholdet saalange Arbeidernes Antal
ikke er under 20. Bekostes Skolen af saadant Anlæg, er dets Ei-
ere og Arbeidere fritagne for den Del af Herredsskatten, der ved-
kommer Udgifterne til Folke skolen.

Naar Børn af Forældre, der ikke henhører til Anlægget,
henjigtsmæssig kan søge dettes Skole, skal de, saafremt dette uden
Hinder for Undervisningen kan ske, dertil være berettigede, mod at
der til Værks eller Brugs skolen af Herredskassen ydes et aarligt

26. Juni No. 1. Bidrag for hvert af vedkommende Skolebørn svarende til de gjen- nemsnitlige Undervisningsudgifter for hver Elev af Anlæggets Folke- skole.

Naar en Værks- eller Brugsskole i et Aar har været ude af Virk- somhed, gaar den med sine Midler ind under Herredets almindelige Skolevæsen, dog at ved Bergværkers Medlæggelse disses Forpligtelse til Skolevæsenet vedvarer i 5 Aar efter Medlæggelsen.

§ 43. Naar en Skolefreds danner et ifølge Bestemmelsen i Lov af 14de Juli 1827 § 4 fra det øvrige Herred adskilt Distrikt, udredes ogsaa de Udgifter til Folkeskolen, der ellers paahviler Her- redet, af Kredsen, som fritages for den Del af Herredsskatten, der vedkommer Udgifterne til Folkeskolen.

§ 44. De i §§ 42 og 43 omhandlede Brugs- og Distriktsskoler er med Hensyn til Udgangen til at opnaa Bidrag af Amts- skolekassen og Statskassen, og igrødt i enhver Henseende ligestillede med Herredets Folkeskoler.

§ 45. For hvert Amt skal der være en Amtsskolekasse, dan- net ved Bevilgning af Amtskassen og Bidrag af offentlige Midler, beregnet som følger:

Naar et Amtsforsamlingstil Amtsskolekassen bevilger et Be- løb, der svarer til mindst 8 Ore for hver af Amtets Landdistrikts Indbyggere efter sidste Folketælling, skal vedkommende Amtsskolekasse være berettiget til af offentlige Midler at erholde det tredobbelte og for Tromsø og Finmarkens Amter det firedobbelte af det bevilgede Beløb, saafremt dette ikke overstiger, hvad der svarer til 12 Ore for hver Indbygger. Bevilges et større Beløb af Amtskassen, skal Amtsskolekassen endvidere erholde det dobbelte og i Tromsø og Finmarkens Amter det tredobbelte heraf af offentlige Midler, saafremt det dertil fornødne af Stortinget er bevilget.

§ 46. Af Amtsskolekassen udredes efter Amtsforsamlingstil Bevilgning:

a. De Lærerne ifølge § 20 tilkommende Alderstillaag. Hertil skal anvendes mindst Halvdelen af de Midler, der i Henshold til foregaaende § er tilveiebragte ved Udligning ind- til 12 Ore for hver Indbygger.

b. De med Amtsskolestyret forbundne Udgifter, deri Lov til Amts- skoleinspektør, naar saadan beslattes ansat.

c. Bidrag til Opførelse af Skolehuse (med eller uden Lærerbolig) og til Anskaffelse af Jordvei til Lærere samt til Affavnsgodt- gjørelse for saadan.

d. Bidrag til Skolernes Forsyning med Undervisningsmidler (§ 13).

e. Bidrag til Bestridelse af Udgifterne til Folkeskolen i de Herre- der, hvor Skoleudgifterne paa Grund af stedlige Forhold er uforholdsmæssig store og Bæreevnen ringe.

f. Bidrag til Dækning af Herredets Udgifter til Vikarløn under længere Sygdomsforfald.

g. Bidrag til Fortættelsesskoler. Hvert Herred er berettiget til at erholde tre Fjerdedele af Udgifterne (Skolerum og Indbo ikke medregnede) til en eller flere Fortættelsesskoler med tilhørende indtil 2 Maaneders Skoletid.

26 Juni
No. 1.

h. Bidrag til Arbejdsskoler.

Enhver Anvisning paa Amtsskolekassen udfærdiges af Amtmanden. Med Regnskabsførelsen, Regnskabs Revision og Decision forholdes efter de Regler, som gælder for andre Amtskommunen tilhørende Kasser.

Sjette Kapitel.

Om Skolestyret og Tilsynet med Folkeskolen.

§ 47. I ethvert Herred skal der være et Skolestyre bestaaende af:

- a. Sognepræsten eller den residierende Kapellan efter Bestemmelse af Biskopen.
- b. Formandskabets Ordfører.
- c. En Lærer eller Lærerinde i fuldstændig Post, valgt for 2 Aar af Folkeskolens Lærere og Lærereinder i Mode, der ledes af Skolestyrets Formand.
- d. Saa mange af Herredsstyrelsen valgte Medlemmer, som denne selv bestemmer. Med Hensyn til disse Medlemmer gælder de i Lov om Formandskaber paa Landet af 14de Januar 1837 angaaende Formændenes Udbudstid, Udtredelse og Gjenvalg foreskrevne Regler.
- e. Eier af Bænk eller Brug, der bekoster egen Folkeskole (§ 42), naar der handles om denne Skoles Anliggender. Er der flere Eiere, møder en af disse efter Overenskomst.

Hvis noget Medlem af Skolestyret ikke tilhører Statskirken, skal han ikke have Afgang til at deltage i Behandlingen af Sager, der vedkommer Undervisningen i Kristendomsundskab.

Skolestyrets Medlemmer vælger sig imellem Formand og Næstformand, hver Gang for ét Aar.

§ 48. Skolestyret har at vaage over alt, som kan tjene til den i nærværende Lov omhandlede Undervisnings Arbejde.

Det har at bestyre Herredets Folkeskoler og Fortættelsesskoler overensstemmende med de i nærværende Lov indeholdte Forrifter og Herredsstyrelsens i Genhold til samme fattede Beslutninger.

Derhos fører det, overensstemmende med de i næste Kapitel indeholdte Forrifter, Tilsyn med de Børns Undervisning, som ikke er Elever af Folkeskolen.

Paa Forlangende af Herredsstyrelsen skal Skolestyret være forpligtet til at overtage Bestyrelsen af og Tilsynet med enhver kommunal Skole for Almendaanelse.

26 Juni
No. 12. § 49. Skolestyret samles efter Formandens Indkaldelse. Ingen gyldig Beslutning kan tages, medmindre over det halve Antal af dets Medlemmer er tilstede. Beslutningerne fattes med Stemmemajoritet. Et Stemme er lige, gjør Formandens Stemme Udslaget.

Har Formand og Næstformand Forsald, vælger Styret et af sine øvrige Medlemmer til i Mødet at lede Forhandlingerne. Disse indføres i en af Formandskabets Ordførere godkendt Forhandlingsbog. § 50. Skolestyret udarbejder de i § 9 og § 12 omhandlede Skoleplaner med Undervisningsplan og Timefordelingsstabel.

Inden nogen af disse Planer sættes i Kraft, skal Overtilsynet have haft Anledning til derom at ytre sig.

Afskrifter af samtlige Planer tilstilles Overtilsynet, Umtsskolestyret og Formandskabet.

§ 51. Skolestyret har hvert Aar inden den af Herredsstyrelsen bestemte Tid at indkomme med Overslag over de Midler, som for det følgende Aar antages fornødne til Bestridelse af Folke skolens og Forskottelses skolens Udgifter.

§ 52. Enhver af et Prestegjelds Prestes er berettiget til at føre Tilsyn med Folke skolens Undervisning i Kristendomskundskab.

§ 53. For hver Skolefreds skal Skolestyret ordne et Tilsynsudvalg, bestaaende af:

a. Et af Skolestyrets valgte Medlemmer som Formand.

b. Tre Medlemmer, valgte i Kredsmøde for et Aar.

Dette Udvalg har at føre stadigt Tilsyn med Skolen og til Skolestyret at afgive de Udtalelser og Oplysninger, som af dette maatte forlanges, eller hvortil Udvalget selv maatte finde Anledning. Det paahviler Udvalget at virke for god Skolesøgning og Orden i Skolen og at bidrage til hensigtsmæssig Ordning af Skoleholdet, særlig hvor der er Dngangsskole.

Med Herredsstyrelsens Samtykke kan derhos overdrages Tilsynsudvalget en Del af den Skolestyret tilliggende Myndighed med Hensyn til Skolekassens Midler.

Tilsynsudvalgets Forhandlinger indføres i en af Skolestyrets Formand godkendt Forhandlingsbog.

For at gyldig Beslutning skal kunne fattes, maa Formanden og mindst to af de valgte Medlemmer deltage i Mødet. I Tilfælde af Stemmelighed gjør Formandens Stemme Udslaget.

§ 54. Udtalelse eller Beslutning i Folke skolens Anliggender fra en Skolefreds maa for at være gyldig afgives i Kredsmøde.

Kredsmøde ledes af Tilsynsudvalgets Formand og sammekalbes af denne, naar han finder det hensigtsmæssigt, eller naar det forlanges af Skolestyret eller af mindst fem af Skolefredsens Husfædre. Indkaldelsen til Mødet sker paa den Maade, som i Skoleplanen bestemmes, og med Opgivende af Forhandlingsemnerne.

§ 54. Kredsmodet har foruden Kredsen's samtlige skattepligtige 26. Juni.
Indvaanere, der har fyldt fem og tyve Aar, ogsaa de skoleføgende No. 1.
Børn i Kredsen boende Forældre Ret til at deltage. Ved Afgjø-
relsen af Sager, der medfører Kreditsudgifter, deltager dog kun de
skattepligtige Medlemmer i Stemmegivningen.
Fællesmødet kan sammenkaldes for flere Kredse til Behandling
af fælles Anliggender efter Aftale mellem vedkommende Tilhørsud-
valgs Formænd. Formanden i Tilhørsudvalget i den Skolekreds,
inden hvilken Fællesmødet afholdes, leder dets Forhandlinger.
Kredsmodets Beslutninger fattes med Stemmeflerhed og ind-
føres i Tilhørsudvalgets Forhandlingsbog. I Tilfælde af Stemme-
lighed gjør Formandens Stemme Udslaget. Hvor der kræves to
Trediedele af de modendes Stemmer, for at gyldig Beslutning kan
fattes, maa mindst Halvdelen af Kredsen's i Sagen stemmeberettigede
Indvaanere have afgivet Møde og deltaget i Stemmegivningen.
En i Kredsmodet fattet Beslutning kan inden fire Uger af
Skolestyret eller af mindst en Fjerdedel af Kredsen's i Sagen stem-
meberettigede Indvaanere forlanges forelagt nyt Kredsmodet til den-
delig Behandling.

§ 55. Skolestyrets Medlemmer og Menighedens Præster har Adgang
til at deltage i ethvert Kredsmodets Forhandlinger, dog uden Stemme-
ret. Skolestyret har, om det forlanges, aarlig til Overtil-
synet at indsende Beretning om Skolevæsenets Tilstand, udfattet af
forestrevet Form.
Det har derhos hvert femte Aar og tillige, saafremt det af
Herredsstyrelsen bestemmes, med kortere Mellemrum at offentliggjøre
en almindelig Beretning om Folkeskolens Virksomhed.

Syvende Kapitel.

Om Tilsynet med Børns Undervisning uden for Folkeskolen.

§ 56. Hvert Aar skal der — inden saadan Tid og paa
den Maade, som Skolestyret bestemmer — for hver Skolekreds til-
veiebringes Fortegnelse over alle Børn, der er i Alderen syv til
femten Aar, med Tilføielse af, hvorvidt og i Tilfælde hvilken Un-
dervisning (privat eller offentlig) ethvert Barn nyder eller har nydt.
§ 57. For de Børns Vedkommende, som ikke nyder Under-
visning i Folkeskolen, skal Skolestyret indhente de fornødne Oplys-
ninger om Bestaaenheden af deres Undervisning og forsaavidt den
ikke findes tilfredsstillende, derom henvende sig til Børnenes Forældre
eller Foresatte. Enders det ogsaa efter saadan Henvendelse ikke at
have tilstrækkelig Sikkerhed for, at de bliver forsvarelig underviste,
har de Ret til at indkalde Børn mellem 8 og 15 Aar til en Pro-
be, der afholdes af Folkeskolens Lærere eller naar Forældrene
forlanger det, af den, der har besørget Børnenes Undervisning.

26 Juni No. 1. Proven kan ikke fordres afslagt i Sang, Tegning, Legems-
øvelser og Haandarbejde.

§ 58. Børn, som har fyldt sit 8de Aar og efter § 10 er berettigede til Undervisning i Folkeskolen, bliver af Skolestyret at henvide til denne, forsaavidt de befindes enten at være uden Under-
visning eller ikke at blive forsvareligt undervist i Genhold til nær-
værende Lovs Fordringer.

Saaan Henviſning finder ogsaa Sted, naar nogen Vedkom-
mende lægger Skolestyret Hindring i Veien for at komme til Rund-
skab om Bessaffenheden af et Barns Underviſning udenfor Folke-
skolen.

Der af de her omhandlede Børn, der ikke findes hensigtsmæs-
sig at kunne deltage i Folkeskolens almindelige Underviſning, bliver
af Skolestyret at henvide til den i § 7 omhandlede særſtilte Under-
viſning.

§ 59. Naar Skolestyret har tilkjendegivet Forældre eller
Forefætte, at et Barn har at ſøge Folkeskolen, gælder for dets
Udeblivelse ſamme Anſvar, ſom naar dens Elever forſømmer Sko-
len (§. 15).

§ 60. Finder Skolestyret, at noget Barn, ſom efter § 10
er udelukket fra Underviſning i Folkeskolen, bliver forſømt, kan det
paalægge Forældrene eller Forſørgerne at ſtaffe det den Underviſ-
ning i den friſtellige Barneleerdom og i ſaa mange af de i § 6
nævnte lovbefalede Fag, ſom for Tilfældet ſynes rimeligt. Efter-
kommes ikke Raabudet, kan Skolestyret anordne Underviſning paa
Vedkommendes Bekoſtning.

Forældre, Huſbonde eller andre, ſom er i Forældres Sted,
bliver Anſvar undergivne efter § 15, hvis Børnene uden fyldeſt-
gjørende Grund forſømmer den efter nærværende §'s 1ſte Led an-
ordnede Underviſning.

Hindres Underviſningen ved ſaadant Forhold fra Fabrikeeres
eller Arbejdsgiveres Side, ſom § 16 omhandler, anvendes den
ſammefæds beſtemte Dob.

§ 61. Saaſremt det oplyſes, at Trang hindrer Forældre
eller dem, ſom er i Forældres Sted, fra at ſende noget Barn i
Folkeskolen eller fra at ſtaffe det den i foregaaende § anordnede
Underviſning eller fra at forſyne det med de i § 17 omhandlede
Væremidler, kan Skolestyret, forsaavidt ikke særſtilte Midler for Die-
medet er ſtillet til dets Raadighed, henvende ſig til Fattigkommiſſio-
nen, der i ſjorndent Fald har at ſætte Vedkommende iſtand dertil.

§ 62. Findes noget Barns Forældre eller andre, ſom har
det til Opdragelſe, at være ſaa ligegyldige, uordentlige eller laſte-
fulde, eller findes Barnet ſaaledes ſtillet, at det bliver eller med
Grund maa befrygtes at ville blive enten forſømt eller forbærvet,
kan Skolestyret forlange, at Fattigkommiſſionen ſkal ſørge for at ſaa
det anbragt ſaaledes, at der ſamvittighedsfuldt bliver draget Omſorg

for dets Opdragelse og Undervisning i Genhold til den paa Stedet 26 Juni
gjældende Skolelov. No. 1.

De hertil medgaaende Udgifter kan fordres Fattigklassen godt-
gjorte efter de om almindelig Fattigunderstøttelse gjældende Regler.

§ 63. Enhver, som vil overtage Bestyrelsen af privat Skole
for Almendannelse for Børn under 15 Aar, har under en Bod af
50 Kroner derom at gjøre Anmeldelse til Herredets Skolestyre.

Personer, hvis moralske Forhold skjønes at gjøre det usor-
svarligt, at de forestaar nogen Skole for Børn, kan af Skolestyret
forbydes at modtage Elever, der er yngre end 15 Aar.

Meddeles ikke destomindre saadanne Børn fremdeles Under-
visning paa Vedkommendes Skole, har Skolestyret at opfordre deres
Forældre eller Foresatte til at tage dem ud af Skolen og skal i
fornødent Fald henvisse Børnene til Folkeskolen.

§ 64. Enhver Bestyrer af privat Skole for Almendannelse
for Børn under 15 Aar er forpligtet til inden opgivne Tidsfrist
at meddele de Opgaver om sin Skole, som Herredets Skolestyre
maatte forlange.

Sam Forfømmelsestilfælde kan Bestyreren ilægges en Bod fra
5 Kroner til 25 Kroner for hver Uge.

Ottende Kapitel.

Om Overtilsynet.

§ 65. De nu ansatte Skoledirektører har, hver for sit Di-
strikt, som Overtilsyn at vaage over, at nærværende Lovs Forstif-
ter bliver gennemførte.

Sorledes det, efterhvert som de nu ansatte Skoledirektører
afgaar, bliver at forholde med Overtilsynet for Folkeskolen, bestem-
mes af Kongen med Stortingets Samtykke.

Biskop og Provst deltager i Overtilsynet med Undervisningen i
Kristendomsundskab.

§ 66. Skoledirektøren har ved Omreise og Ophold i sit
Distrikt at gjøre sig bekendt med Skolevæsenets Tilstand og Folke-
skolernes Virksomhed samt at gaa Skolestyret og Lærerne tilhaande
med Raad og Veiledning.

Han har at give Biskopen Anledning til at udtale sig om
enhver af ham behandlet Sag, der vedkommer Undervisningen i
Kristendomsundskab, inden han afflutter Sagens Behandling.

Forøvrigt har Skoledirektøren at udføre de Forretninger i
Skolevæsenets Tjeneste, som maatte blive ham ved Lov paalagte
eller af vedkommende overordnede Myndighed overdragne.

Biskop og Skoledirektor har Afgang til at deltage i ethvert
Skolestyres og Kredsmødes samt enhver Herredsstyrelses Forhand-
linger om Skolevæsenets Anliggender, dog uden Stemme.

Norsk Lovtidende 1889. 1ste Afdeling No. 16. 2

26 Juni
No. 1.

Derhos har Skoledirektøren Afgang til paa samme Maade at deltage i Amtsformandskabets og Amtsskolestyrets Forhandlinger.

§ 67. Overtilsynet kan forlange, at Skolestyret skal tilfige til Overhøring Folkeskolens Elever og andre Børn mellem 8 og 15 Aar, om hvis Undervisning Skolestyret har henvendt sig eller besluttet at henvende sig til deres Forældre eller Forsatte (§ 57).

§ 68. Folkeskolens Overtilsyn er forpligtet til, forsaavidt Bestemmelse derom optages i vedkommende Skoleplan, at overtage Overtilsynet med enhver kommunal Skole for Almendannelse.

§ 69. For hvert Amt skal der være et Amtsskolestyre, bestaaende af 3 Medlemmer, der vælges af Amtsformandskabet. Valget gjælder for 4 Aar, saaledes at afværende 2 og 1 aftræder hvert andet Aar, første Gang 2 efter Lodtrækning.

Ved hvert Valg faaes tillige 2 Suppleanter. Ingen er pligtig til at modtage nyt Valg førend efter Forløbet af en ligesaa lang Tid som den, i hvilken han har forrettet.

Amtsskolestyret vælger selv sin Formand og Næstformand, hver Gang for et Aar.

Der tilkommer Amtsskolestyrets Medlemmer saadan Skyldgodtgørelse og Kostpenge som for Amtsformandskabsmedlemmer bestemt.

§ 70. Amtsskolestyret har at varetage de i denne Lov omhandlede for Amtet fælles Skoleanliggender. Navnlig har det hvert Aar inden den Tid, som af Amtmanden fastsættes, at afgive Forslag til Amtsskolekassens Indtægter og Udgifter. I den Anledning har det at ætse Erklæringer fra de enkelte Herreder og angaaende disse at indhente foreløbig Udtalelse fra Overtilsynet, som i betimelig Tid bliver at underrette om det Møde, da Sagen vil blive taget under Behandling til Afgivelse af Forslaget.

Amtsskolestyret har at skaffe sig det for Udførelsen af sit Hverv fornødne Renskab til Folkeskolen og Fortsættelsesskolerne inden Amtet. Til Hjælp ved Udførelsen af Tilsyn med Folkeskolen har det, forsaavidt de fornødne Midler dertil er bevilgede, at ansætte en Amtsinpektør og træffe Bestemmelser angaaende dennes Virksomhed. Blicher det paalagt Amtsinpektøren at afgive Beretning om sin Virksomhed, har Amtsskolestyret at fremsende Afskrift af samme til Overtilsynet.

§ 71. Overtilsynet har aarlig til Kirke- og Undervisningsdepartementet at afgive Beretning om Skolevæsenets Tilstand i Distriktet.

Niende Kapitel.

Forskjellige Bestemmelser.

§ 72. Som Lærebøger i Kristendomsundskab maa kun bruges de af Kongen godkjendte.

Ved Undervisningen i andre Fag maa ikke benyttes Lærebøger, der indeholder noget, som nedbryder Agtelsen for Statens Love eller Kirkens Bekjendelse.

Inden Skolestyrets Beslutning om Indførelse af nogen Lærebog iværksættes, skal Overtilsynet være givet Anledning til at udtale sig om Sagen. 26 Juni No. 1.

Viser det sig fornødent for Overtilsynet at kræve Domstolenes Afgjørelse for at faa en Lærebog afføstet i Henhold til nærværende §'s Bestemmelser, kan det forbyde dens Brug, indtil endelig Dom er falden.

§ 73. Undervisningen skal foregaa i det norske Sprog.

I de blandede Sprogdistrikter i Tromsø Stift kan Kirke- og Undervisningsdepartementet efter Forslag af Skolestyret, og efterat Overtilsynet har haft Anledning til at udtale sig, bestemme, at Lappisk og Kvænisk kan benyttes som Hjælpsprog ved Undervisningen, og at der kan anvendes Læse- og Lærebøger med lappisk eller kvænisk Text ved Siden af den norske.

§ 74. Forsaavidt de Bestemmelser om Orden og Tugt, der af Skolestyret fastsættes for et Herreds Folkeskoler, giver Afgang til at anvende legemlig Straf, kan dette kun ske efter Samraad med og i Overvær af et af Tilsynsudvalgets Medlemmer eller en Medlærer.

Inden Skolestyret fatter Bestemmelse herom, skal Kredsens Erklæring være indhentet. Er denne afgivet med to Trebiedele af de mødendes Stemmer, skal den af Skolestyret tages tilfølge.

Legemlig Straf maa ikke tildeles Piger over 10 Aar.

§ 75. Spørgsmaal om at frastille Folkeskolen Jordvei eller Hus, der er erhvervet for samme, behandles efter Lov om Formandskaber paa Landet af 14de Januar 1837 § 39.

§ 76. Herredsstyrelsen afgjør, hvorvidt de Beløb, der forstudsvis er udlagte i Henhold til §§ 7, 17 og 60, bliver at indkræve. Inddrivelsen sker ved Udpantning.

§ 77. Bøder efter nærværende Lov forelægges af Skolestyret og tilfalder Herredskassen.

De indtales ved Politiret.

§ 78. Det paaligger Embeds-, Ombuds- og Bestillingsmænd, hver i sin Stilling, uden særskilt Godtgjørelse at yde Skolestyret, Amtsskolestyret og Overtilsynet den fornødne Bistand.

Navnlig har Politiet at meddele Skolestyret Underretning, saasnart nogen Elev af Folkeskolen indkaldes for samme.

§ 79. Den til en Folkeskole fornødne Tomt, Begeplads og Beigrund kan i Mangel af mindelig Overenskomst af Kongen bestemmes afgivet efter Tagt, som afholdes efter Forskrifterne i Lov om tvungen Afstaaelse af Grund til Gaardsveie paa Landet af 17de Juni 1869 § 3.

§ 80. Et Herred kan deles i flere Skolekommuner, naar Kongen deri samtykker.

I dette Tilfælde overtages de Herredsstyrelsen ved denne Lov tillagte Forretninger af vedkommende Afdelinger af Herredssty-

26 Juni reffen (Lov om Formandskaber paa Landet af 14de Januar 1837 No. 1. § 20) og de Herredet paahvilende Forpligtelser og Udgifter til Folkeflokolen af Skolekommunen.

Hvor et Herred indbefatter flere Skolekommuner eller en Skolekommune flere Herreder, vedbliver saadan Ordning, indtil der, i første Tilfælde af vedkommende Afdelinger af Herredsstyrelsen, i sidste Tilfælde af vedkommende Herredsstyrelser med Kongens Samtykke, anderledes bestemmes.

Hvor en Skolekommune omfatter flere Prestegjæld, er det overladt til Kongen at give saadanne særskilte Forordninger, som han paa Grund deraf finder tjenlige med Hensyn til de geistlige Embedsmænds Deltagelse i de Skolevæsenet vedkommende Forretninger.

Paa Andragende fra Eier af Bærk eller Brug, der bekoster særskilt Skole, eller fra en Skolekreds, der i Henshold til nærværende Lovs § 43 danner et fra det øvrige Herred adskilt Distrikt, eller fra vedkommende Herredsstyrelse, kan Kongen, efter at have indhentet den anden Parts Erklæring om Sagen, bestemme, at vedkommende Skole eller Distrikt indlemmes i Herredets Folkeskole.

§ 81. For de Landdistrikter, der ikke har eget Formandskab og i Skolevæsenets Anliggender er forenede med et Kirkesogn i en Kjøbstad, har Kirke- og Undervisningsdepartementet efter Andragende af Vedkommende at afgjøre, om og hvorvidt de i nærværende Lov indeholdte Bestemmelser skal komme til Anvendelse.

Saadan Forening vedbliver, indtil Kongen efter Andragende fra nogen Vedkommende anderledes bestemmer.

§ 82. Naar nogen Del af et Herred paa Grund af sin Behbyggelse og Beboernes Næringsvilkaar er at ligestille med en Kjøbstad, kan det paa Andragende fra Herredsstyrelsen af Kongen bestemmes, at Folkeflokolen for en saadan Del af Herredet bliver at ordne helt eller delvis efter de om Folkeflokolen i Kjøbstæderne gjældende Bestemmelser.

§ 83. De Lærere, der er ansatte, for denne Lov træder i Kraft, har Afgang til at vælge mellem Afsløning efter de nugjældende Regler eller efter denne Lovs Forordninger.

§ 84. Nærværende Lovs Bestemmelser bliver efter Kongens nærmere Anordning snarest mulig at sætte i Kraft og i sin Helhed at gennemføre inden 5 Aar fra 1ste Juli d. A.

Dog kan Kongen naar Lovens Gjennemførelse i et Amt er forbundet med særegne Vanskeligheder, paa Andragende fra vedkommende Amtsformandskab, for saadant Amt eller Del deraf forlænge den nævnte Tidsfrist med indtil 5 Aar.

De hidtil gjældende Lovbestemmelser om Almuskolevæsenet paa Landet ophæves, efterhvert som nærværende Lovs Bestemmelser træder i Kraft.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage 26 Juni og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Nigets No. 1. Segl.

Givet paa Stockholms Slot den 26de Juni 1889.

Oscar.

(L. S.)

J. Stang.

Lehmann.

Kongelig Resolution

26 Juni

af 26de Juni.

1. — — — (ang. Sanktion af Loven om Folkeskolen paa Landet) — — —
2. Ovennævnte Lov befales sat i Kraft fra 1te Januar 1890, saaledes at det ved Loven anordnede Skolestyre fra dette Tidspunkt begynder sin Virksomhed, og at Overtilsynet med Folkeskolen paa Landet fra samme Tid overgaar til Skoledirektørerne.
3. Kirke- og Undervisnings-Departementet bemyndiges til forøvrigt at afgive de fornødne Bestemmelser om Lovens Gjennemførelse inden den ved Loven fastsatte Tidsfrist.

Lov

26 Juni

No. 2.

om Folkeskolen i Kjøbstæderne.

Vi Oscar, af Guds Naade Konge til Norge og Sverige, de Gothers og Venders,

Gjøre bitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 15de Juni dette Aar, saalydende:

1ste Kapitel.

Om Folkeskolerne, deres Formaal og Indretning.

§ 1. I enhver Kjøbstad skal der være det fornødne Antal Folkeskoler, hvis Formaal det skal være at medvirke til Børnenes kristelige Opdragelse og til at meddele dem den Almendannelse, som bør være fælles for alle Samfundets Medlemmer.

26 Juni 1889. Skolen er syvårig, beregnet paa Børn mellem syv og fjorten Aar.

§ 2. Enhver Folkeskole skal have tre Afdelinger, nemlig:

Første (nederste) Afdeling, beregnet paa Børn fra 7—10 Aar.

Anden Afdeling, beregnet paa Børn fra 10—12 Aar.

Tredie Afdeling, beregnet paa Børn fra 12—14 Aar.

§ 3. I de to første Afdelinger skal Undervisningen meddeles daglig i tilsammen 24 Timer ugentlig. Dog kan Antallet af de ugentlige Timer i en eller flere Klasser af første Afdeling efter Forslag fra Skolestyret af Kommunebestyrelsen nedsættes indtil 18 Timer.

For tredie Afdeling bestemmes Antallet af de ugentlige Undervisningstimer af Kommunebestyrelsen efter Forslag af Skolestyret. Det maa dog ikke være over 24 eller under 18.

For tredie Afdeling eller enkelte Klasser af samme kan Skolestyret, hvor Forholdene gjør det ønskeligt, samle det hele aarlige Timetal paa enkelte Dage af Aaret.

§ 4. Undervisningsgjenstandene skal være:

I første Afdeling: Kristendomsundskab, Norst, Historie, Jordbeskrivelse, Regning, Skrivning, Sang, Legemsøvelser samt Haandarbejde; det sidste Dag for Piger og, forsaavidt Kommunebestyrelsen saa bestemmer, tillige for Gutter.

I anden Afdeling: de for første Afdeling bestemte Undervisningsgjenstande, Haandarbejde saavel for Piger som Gutter, samt Naturkundskab, Rumlære og Tegning.

I tredie Afdeling: Kristendomsundskab, Norst og Historie, heri indbefattet Kjendskab til vor borgerlige Samfundsordning, Naturkundskab, heri indbefattet Grundtræk af Sundhedslæren, Regning samt saa mange af de øvrige ovenfor nævnte Dag, som i Skoleplanen bestemmes.

Under Legemsøvelser kan i tredie Afdeling medtages forberedende Skydeøvelser.

Skolestyret kan fritage Skolebørn for Undervisning i enkelte Dag eller enkelte Timer, naar de paa Grund af tungt Næmme eller svag Helbred har vanskeligt ved at følge med i dem alle, eller naar andre særlige Omstændigheder maatte være tilstede. Dissernteres Børn bliver paa Forældrenes Forlangende helt eller delvis at fritage for Undervisningen i Kristendomsundskab.

§ 5. Ved Skolebørnenes Fordeling i Klasser er at iagttage

a. Antallet maa ikke i nogen Klasse overstige 40 undtagen midlertidig eller af tvingende økonomiske Hensyn, og det maa aldrig være højere end 50.

b. Hver af Skolens tre Afdelinger skal i Regelen have særskilt Undervisning, dog kan Klasser af forskjellige Afdelinger undervises sammen, hvor saadant af økonomiske Hensyn findes for nødvendigt.

§ 6. For Børn, som Skolestyret ikke finder hensigtsmæssig kan deltage i den almindelige Skole, skal der, naar Kommunebestyrelsen dertil har givet sit Samtykke, anordnes særskilt Undervisning. De Udgifter, som herved paadrages Kommunen, kan fordres helt eller delvis godtgjorte af vedkommende Forsørgere.

§ 7. Den særskilte Undervisning ordnes af Skolestyret. Gives den i særegne Klasser, uden Forbindelse med den almindelige Skole, maa Antallet af de ugentlige Undervisningstimer ikke for noget Barn overskride 24.

§ 8. Efter Kommunebestyrelsens Bestemmelse kan en frivillig Undervisning forbindes med Folkeskolens anden eller tredje Afdeling eller med begge, dog saaledes, at den meddeles udenfor den til Folkeskolens lovbefalede Undervisning bestemte Tid, at den sidstnævnte Undervisning ikke derved lider, samt at den samlede Undervisningstid ikke kommer til at udgjøre over 30 Timer ugentlig. I den frivillige Undervisningstid kan optages Undervisning i fremmede Sprog.

§ 9. Ethvert i Kjøbstaden boende Barn er berettiget til, uden at derfor erlægges Godtgjørelse, i Alderen mellem $6\frac{1}{2}$ og 15 Aar at erholde Undervisning i Folkeskolen i syv Skoleaar, medmindre de

- a. formedelst aandelig eller legemlig Mangel ikke kan følge med i Undervisningen;
- b. lider af smitsom Sygdom eller andet legemligt Onde, der kan befrygtes at ville udøve skadelig Virkning paa de øvrige Skolebørn, eller
- c. viser saa flet Opsørrel, at de øvrige Skolebørn derved udsættes for skadelig Paavirkning.

§ 10. Forat et Barn kan optages eller opflyttes i en højere Klasse, maa det i det væsentlige have naaet Maalet for Undervisningen i den foregaaende Klasse.

§ 11. Uden Hensyn til Forfristerne i foregaaende § kan dog ethvert Barn, der ved Optagelses- eller Opflytningstiden har fyldt sit 13de Aar, naar Forældrene dertil giver sit Samtykke, indtages i tredje Afdeling, forsaavidt det antages at kunne følge med i den Undervisning, som der meddeles; er denne Betingelse tilstede, og Forældre eller Foresatte fremsætter Forlangende derom, skal det indtages i denne Afdeling.

Ovenstaaende Bestemmelse bliver at anvende saaledes, at ethvert Barn, hvis Fødselsdag indtræffer inden et halvt Aar efter den bestemte Opflytningstid, betragtes, som om det allerede da var fulde 13 Aar.

§ 12. Skolens Ferier skal, samtlige bestemte Fridage deri medregnede, i Regelen udgjøre 12 Uger; dog kan de, hvor Forholdene gjør det ønskeligt, forlænges indtil 16 Uger.

§ 13. De nærmere Forfrister om Ordningen af en Kjøb-

26 Juni stads Folkefæstelser (§§ 3 og 8) optages i Skoleplanen (§ 43), deri-
No. 2. blandt Bestemmelser om:

- a. Antallet af opadstigende Klasser.
- b. Optagelse, Opflytning, og hvorvidt der skal afholdes Aarsprøve og i Tilfælde dennes Ordning.
- c. Begyndere skal i Regelen kun optages ved Skoleaarets Begyndelse.
- d. Skolens Dag og Maalet for Undervisningen i hvert af disse med Undervisningsplan og Timefordelingstabel.
- e. Som Maal for Undervisningen i Kristendomsundervisning fastsættes sikkert Kendskab til det væsentlige Indhold af den bibelske Historie, til de vigtigste Begivenheder af Kirkens Historie samt til den kristelige Børnelærdom efter den evangelisk-lutherske Beskæftigelse.
- f. Skolens Orden og Dugt, Undervisningens Begyndelse eller Afslutning med Bøn og Salmesang eller en af Delene, Undervisningstidens Fordeling paa For- og Eftermiddag samt om Fritiden mellem de enkelte Undervisningstimer.
- g. Skolens Ferier.
- h. Hvorvidt der bliver at afholde Afgangsprøve og i Tilfælde Ordningen af denne.
- i. Formen for Skolens Afgangsbrev.
- j. De i § 47 omhandlede Tilsynsudvalg og deres Virksomhed.

§ 14. De Rum, der bruges til Folkefæstelserne, skal være tilstrækkelig store og for Diemedet tjenlige. Hver Skole skal være forsynet med fornødent Indbo og Legeplads samt med de Læremidler, som tiltrænges til fælles Brug ved Undervisningen.

Inden nogen Plan for Opførelse af ny Skolebygning bliver vedtagen, skal Sundhedskommissionen og Overtilsynet have havt Anledning til at udtale sig om den. Ligeledes skal der gives Sundhedskommissionen Anledning til at udtale sig om de øvrige Rum, som agtes benyttede til Skolen. Til Skole maa intet Rum eller Hus benyttes, med hvis Brug i dette Diemed Sundhedskommissionen har nedlagt Forbud.

Til at føre stadigt Tilsyn med Skolens Sundhedsforhold skal Skolestyret antage en Læge, saafremt Kommunebestyrelsen dertil har givet sit Samtykke.

§ 15. Som Bidrag til Afsløning af de ved Folkefæstelsen ansatte Lærere erholder enhver Kjøbstad, forsaavidt den laveste Aarsløn for fuldstændig Lærerpøst (§§ 23 og 24) udgjør mindst Kr. 0.50 for hver Posten tillagt Undervisningstime, ved hvert Halvaars Udgang af Statskassen en Fjerdedel af den udrede Lærersløn, dog ikke over det Beløb, der svarer til gennemsnitlig Kr. 0.20 for hver Time, hvori der efter Skoleplanen i Henhold til nærværende Lovs §§ 3, 6, 7 og 8 skal meddeles Undervisning i Kjøbstadens Folkefæstelser.

Hvad der foruden dette Bidrag og andre Indtægter, som 26 Juni maatte være Folkeflokken tillagte, udskrives til Bestridelse af Folkeflokken's Udgifter, udredes af Bykassen efter Bevilgning af Kommunebestyrelsen.

No. 2.

Andet Kapitel.

Om Elevernes Skolepligt m. v.

§ 16. Intet Barn, som er Elev af Folkeflokken, maa være fraværende fra samme, medmindre det er hindret ved Sygdom eller andet Forsald, som kendes gyldigt, eller dertil har faaet Skolen's Tilladelse.

§ 17. Giver Forældre, Husbonde eller andre, som er i Forældres Sted, ikke skyldiggjørende Grunde for en Elevs Udeblivelse fra den i § 3 omhandlede Undervisning, og Formaning og Advarsel forgjæves er anvendt, kan de ilægges en Bod fra 1 til 25 Kroner.

Forsømmer nogen Elev gjentagende den frivillige Undervisning (§ 8) uden gyldigt Forsald eller uden Tilladelse, kan Eleven nægtes Adgang til denne Undervisning.

§ 18. Fabrikeier eller anden Arbeidsgiver maa, inden han tager i Arbeide noget Barn mellem 6½ og 15 Aar, undersøge, om det er Elev af Folkeflokken, og isaaafald afkræve det en Bevidnelse, der udviser dets Undervisningstid. Lignende Bevidnelse skal ogsaa senere afkræves Barnet ved hvert Skoleaars Begyndelse. Skolestyret sørger for, at denne Bevidnelse paa Forlangende bliver ham meddeelt.

Nader han et saadant Barn beskæftige saaledes, at det hindres i at faa Undervisning i de bestemte Timer eller i at forberede sig dertil, bliver han at ilægge en Bod af indtil 100 Kroner.

§ 19. Hvis vedkommende Forældre eller Forsørgerer ikke forsyner et Barn, som er Elev af Folkeflokken, med de Læse-, Læse- og Skrivebøger samt lignende Undervisningsmidler, som det er paalagt Skolen's Elever at skaffe, kan det manglende, efterat Advarsel forgjæves er anvendt, skaffes for deres Regning ved Skolestyrets Foranstaltning.

Hvis det oplyses, at vedkommende Forsørgeres Trang eller mislige Forhold hindrer nogen Elev i ordentlig at søge og udnytte Folkeflokken, forholdes efter §§ 54 og 55.

§ 20. Flytter et Barn, som er Elev af Folkeflokken, over i en anden Skolekommune, har Skolen at anmelde dette for vedkommende Skolestyre.

Tredie Kapitel.

Om Folkeflokken's Lærerposter.

§ 21. Undervisningen i Folkeflokken skal henlægges til fuldstændige Lærerposter, der med de i § 30 omhandlede Undtagelser holdes fast besatte.

26 Juni No. 2. Dog kan Lærerpøster, hvortil der alene er henlagt Undervisning i Sang, Legemsøvelser, Tegning og Håndarbejde, indrettes som Timelærerpøster. Derhos kan Timeundervisning anvendes, forsaavidt det ved en Skole ledige Timetid er for lidet for en fuldstændig Lærerpøst.

Lærer eller Lærerinde i fuldstændig Lærerpøst, der i Henshold til § 33 har at overtage Bestyrelsen af eller Tilsynet med en eller flere af en Kjøbstads Folkeskoler, kan tillægges en kortere Undervisningstid end for saadan Lærerpøst almindelig bestemt.

§ 22. Lærerpøsterne kan indrettes for Lærere og Lærereinder; dog skal ved enhver Folkeskole være mindst én Lærer og mindst én Lærerinde.

§ 23. For de fuldstændige Lærerpøster fastsættes Lønningsvilkaarene ved en Vedtøgt. Forslag til Lønningsvedtøgt udarbejdes af Skolestyret og bliver, efterat Overtilsynet har høvt Anledning til derom at udtale sig, at forelægge Kommunebestyrelsen.

Den af Kommunebestyrelsen fattede Beslutning meddeles Overtilsynet. Finder dette derved noget at erindre, har det med Skolestyrets forhøvede Betønkning at lade Sagen igjen forelægge Kommunebestyrelsen til endelig Afgjørelse.

§ 24. Ved Lønningsvedtøkten bliver de fuldstændige Lærerpøster, hvor deres Antal er 3 eller derover, at hense til mindst 2 Lønningsgrupper.

Laveste Løn inden en høiere Lønningsgruppe maa idetmindste være ligesaa stor som den høieste Løn, der efter Vedtøkten kan opnaaes inden den næst lavere Gruppe.

I laveste Lønningsgruppe kan der af samtlige fuldstændige Lærerpøster optages høist to Trediedele, saaledes at Brok regnes for en hel.

Lærerindepøster maa ikke være hense til en høiere Gruppe i stærkere Forhold — i Forhold til sit hele Antal — end Læreres Pøster.

Enhver Vedtøgt skal fastsætte:

a. Det ugentlige Timetid, som skal kunne tillægges fuldstændig Lærerpøst.

b. Mindste Løn inden hver Gruppe.

c. Lønstillæg og den Tjenestetid, der kræves, for at opnaa samme.

Hver Lærer og Lærerinde i laveste Gruppe har Ret til efter den fastsatte Tjenestetid at erholde mindst 2 Lønstillæg.

d. Hvorledes der skal forholdes med Godtgjørelse til Vikar, naar Lærer eller Lærerinde har Sygdomsforfald.

Vedtøgtens Bestemmelser kan affattes særskilt for Lærere og Lærerinder.

I Vedtøkten bestemmes, om nogen af de i § 25 omhandlede Lærerpøster bliver at hense til høiere Lønningsgruppe, samt om de fuldstændige Lærerpøster, som ved Vedtøgtens Udfærdigelse maatte

være ledige, skal — alle eller nogle — henføres til en højere 26 Juni
Gruppe. I dem af Læreroposterne i højere Lønningsgruppe, for No. 2.
hvis Vedkommende saadan Bestemmelse ikke er afgivet, skal der,
uanset Forstrifterne i §§ 29 og 31, oprykke et tilsvarende Antal
af de allerede ansatte Lærere eller Lærereinder i den Orden, hvori
de er høiest lønede. Maa der gøres Valg mellem flere lige af-
lønede, foretages dette efter de i § 31 for Læreroposters Besættelse
forestrevne Regler.

§ 25. Forsaavidt fuldstændig Lærerpост (§ 21) er eller efter
Overenskomst mellem de ansættende Myndigheder bliver forenet
med Kirkesanger, Organist eller anden kirkelig Stilling, bliver det
ved Lønningsvedtagten at afgjøre, hvorvidt nogen Besættelse i de
almindelige Lønningsvilkaar skal finde Sted paa Grund af det
mindre Timetal, som tillægges vedkommende Lærerpост.

§ 26. Enden Kommunebestyrelsen fatter Beslutning om noget
Forslag til Forandring i Vedtagtens Bestemmelser, skal Skolestyret
og Overtilsynet have haft Anledning til derom at ytre sig.

Den fattede Beslutning undergives Overtilsynets Behandling
efter Reglerne i § 23, sidste Led.

Forandring i en gjældende Lønningsvedtægt kan ikke gøres
gjældende til Skade for nogen allerede ansat Lærer eller Lærereinde.

§ 27. Timelærere og vikarierende Lærere aflønnes efter
Kommunebestyrelsens Bestemmelse.

§ 28. Som Lærer i Folkeskolen maa kun ansættes den, der
taler Landets Sprog og fyldestgjør de i Grundlovens § 92 Lit.
a.—d. opstillede Krav.

Engen kan erholde Ansættelse i fuldstændig Lærerpост, med-
mindre han tilhører Statskirken.

Engen kan erholde fast Ansættelse som Lærer i Folkeskolen
før det fyldte 20de Aar.

Derhos kræves, forat nogen skal erholde fast Ansættelse:

Bidnesbyrd for at have bestaaet

1. en ved Lov bestemt Afgangsprøve ved et Lærerseminarium
eller en dertil svarende Prøve; eller
2. den for Afgang til Universitetet anordnede Prøve i Forbin-
delse med den eller de Tillægsprøver, der bestemmes ved Lov.

Den, der ved den offentlige Lærersprøve fremlægger fyldest-
gjørende Bidnesbyrd for længere Tids Virksomhed som Lærer ved
offentlig eller privat Skole, kan fritages for den praktiske Del af
de foran nævnte Prøver.

Fjerde Kapitel.

Om Læreres Ansættelse og retlige Stilling.

§ 29. Lærerpост ved Folkeskolen kundgøres ledig af Skole-
styret med Opgivende af Postens Vilkaar og Ansøgningstiden.

Undtagelse kan dog ske for Timelærerpостers Vedkommende

26. Juni samt ved Antagelse af vikarierende eller andre midlertidige Lærere No. 2. eller Lærerinde.

§ 30. Kommunebestyrelsen kan, efter at have indhentet Skolestyrets Erklæring, bestemme, at indtil Trediebelen af de fuldstændige Lærerposter i høiere Lønningsgrupper og indtil Halvdelen af Lærerposterne i laveste Lønningsgruppe skal holdes besat paa 3 Maaneders Opsigelse.

De øvrige fuldstændige Lærerposter bliver fast at besætte.

I en til fast Besættelse bestemt Lærerpост af laveste Gruppe kan Lærer eller Lærerinde, der ikke tidligere har været ansat i fuldstændig Lærerpост i Folkeskolen, overensstemmende med de i § 31 indeholdte Regler ansættes paa Prøve, dog ikke for længere Tid end et Aar.

Reises der inden Prøvetidens Udløb Tvivl om, hvorvidt Vedkommende bør vedblive, afgjøres ogsaa dette efter § 31. I modsat Fald bliver Ansættelsen at betragte som endelig.

§ 31. Samtlige Lærerpостer besættes af Skolestyret.

Inden dette meddeler nogen Bestikkelse i en fuldstændig Lærerpост, har det at forelægge Overtilsynet sin Beslutning om sammes Besættelse. Finder dette, at en anden af Ansøgerne er at foretrække, og Skolestyret fastholder sin Beslutning, kan Overtilsynet forelægge Sagen for Rådbyrådets Formandskab, og er dette enig med Overtilsynet, har Skolestyret at ansætte den af Overtilsynet foretrukne Ansøger.

Om Besættelsen af de øvrige Lærerpостer bliver Indberetning at afgive til Overtilsynet.

§ 32. Mellem dem der sig ikke nogen til Ansættelse skiftet Ansøger til Lærerpост, som efter § 29 har været kundgjort ledig, har Skolestyret til Overtilsynet at indberette, hvorledes det agter at lade Lærerpостen midlertidig betjene.

§ 33. Lærer eller Lærerinde er forpligtet til ikke alene ved sin Undervisning, der skal være i Overensstemmelse med Undervisningsplanen og de indførte Lærebøger, men ogsaa ved Gjennemførelsen af Skolens Bestemmelser om Orden og Tugt at medvirke til Skolebørnenes Opdragelse som Kristne og Medlemmer af det norske Statsamfund.

Det paaligger enhver af dem at virke for, at Skolen bliver stadig søgt af sine Elever, samt forøvrigt at have sin Opmærksomhed henvendt paa deres Forhold udenfor Skolen.

De har efter Skolestyrets Paalæg:

- at overtage Bestyrelsen af eller Tilsynet med en eller flere af Rådbyrådets Folkeskoler;
- at være Klasseforstandere for en eller flere Klasser;
- at overtage Timer i Folkeskolens Fag ved den i §§ 6, 7 og 8 omhandlede Undervisning;
- at bistaa ved de i § 50 omhandlede Prøver for Værn, som

undervises udenfor Folkeskolen, samt ved de paa Overtilsynets 26 Juni
Forlangende berammede Overhøringer (§ 60). No. 2.

De skal derhos forøvrigt rette sig efter de Bestemmelser, som i Medfør af nærværende Lov optages i Skolens Plan eller gives af Skolestyret ved almindelig Forfrist eller ved særskilt Beslutning.

§ 34. Lærer eller Lærerinde, som ikke har fast Ansættelse, kan af Skolestyret opsiges med 3 Maanedes Frist, forsaavidt ikke andet Vilkaar ved Ansættelsen er bestemt.

De fast ansatte Lærere eller Lærerinder kan, naar de viser Uduelighed eller lægger for Dagen utilbørligt Forhold i Tjeneste eller Liv, eller naar deres Forhold forøvrigt gjør dem usiktede til forsvarligt at røgte sin Lærergjerning, afskediges af Skolestyret, naar dette og Overtilsynet, efterat Vedkommende er givet Anledning til at udtale sig, deri er enige.

For grove Forseelser kan Skolestyret strax fjerne en Lærer eller Lærerinde fra Virksomhed i Skolen, indtil Afskedigelse kan finde Sted eller Dom blive erhvervet. Vedkommende nyder fuld Løn, indtil Forholdet er paa kjendt ved endelig Dom eller Afskedigelse har fundet Sted.

§ 35. Lærer eller Lærerinde er forpligtet til at give 2 Maanedes Opsigelse.

§ 36. Lærer eller Lærerinde kan forlange den opgjorte Løn udbetalt ved hver Maanedes Udgang.

Tenfte Kapitel.

Om Skoleraad.

§ 37. Samtlige ved en Kjøbstads Folkeskoler ansatte Lærere og Lærerinder danne et Skoleraad til fælles Overlægning om de nævnte Skolers Anliggender. Et Skoleinspektør bestikket (§ 44), er han Medlem af Skoleraadet og dets Formand. I andet Fald opnævner Skolestyret et Medlem af Skoleraadet til Formand.

Hvis Antallet af Lærere og Lærerinder i en Kjøbstad er over 60, kan Skolestyret bestemme, at Skoleraadet dannes, foruden af Skolebestyrerne, af et Udvalg, bestaaende af Lærere og Lærerinder i Forhold til deres respektive Antal, dog tilfammen ikke under 60. Medlemmerne vælges i særskilte Møder af Lærere og Lærerinder. Valget gælder for 2 Aar; hvert Aar aftræder Halvdelen af de valgte, første Gang efter Lodtrækning. De aftrædende kan gjen vælges og er forpligtede til at modtage Gjenvalg.

Ligeledes kan Skolestyret bestemme, at der for hver Skole eller for de flere Skoler, der holdes i samme Bygning, skal være et Lærerraad, bestaaende af vedkommende Lærere og Lærerinder. Formand i Lærerraadet er efter Skolestyrets Bestemmelse Skoleinspektøren, Skolens Bestyrer eller et af Skolestyret opnævnt Medlem. Lærerraadets Forretningsorden bestemmes af Skolestyret.

26 Juni No. 2. § 38. Skoleraadets Medlemmer er forpligtede til at samles til visse af det selv vedtagne Tider og forøvrigt efter Formandens Indkaldelse.

Formanden er forpligtet til at sammenkalde Skoleraadet, naar Forlangende er fremkommet fra Skolestyret.

Ingen gyldig Beslutning kan tages af Skoleraadet, medmindre over det halve Antal Medlemmer er tilstede. Beslutningerne fattes med Stemmeflerhed. Er Stemmerne lige, delte, gjør Formandens Stemme Udslaget.

Forhandlingerne i Skoleraadets Møder indføres i en af Skolestyrets Formand godkjendt Forhandlingsbog.

§ 39. Skoleraadet skal af Skolestyret høres i enhver Sag, der angaar:

- a. Folkeskolens almindelige Ordning (§ 13 a og b);
- b. almindelige Bestemmelser om Orden og Tugt;
- c. Lærebøger og Undervisningsplan.

Det er forpligtet til paa Skolestyrets Forlangende at ytre sig om enhver Skolesag.

Sjette Kapitel.

Om Skolestyret og Tilsynet med Folkeskolen.

§ 40. I hver Kjøbstad skal der være et Skolestyre, bestaaende af:

- a. En Prest i selvstændigt Embede for hvert Sogneskole, dog ikke over 3. De i Tilfælde fornødne Valg foretages af Biskopen, hver Gang for 2 Aar.
- b. Et Medlem af Formandskabet, som dette vælger ved hvert Aars Begyndelse.
- c. Saa mange af Kommunebestyrelsen valgte Medlemmer, som denne selv bestemmer. Med Hensyn til disse Medlemmer gjælder de i Lov om Formandskaber i Kjøbstæderne af 14de Januar 1837 angaaende Formandenæs Dmbudstid, Udtrædelse og Gjenvalg foreskrevne Regler.

Skolestyrets Medlemmer vælger sig imellem Formand og Næstformand, hver Gang for et Aar.

Et Medlem af Magistraten og Skoleraadets Formand deltager i Skolestyrets Forhandlinger, dog uden Stemme.

Hvis noget Medlem af Skolestyret ikke tilhører Statskirken, har han ikke Afgang til at deltage i Behandlingen af nogen Sag, der vedkommer Undervisningen i Kristendomskundskab.

§ 41. Skolestyret har at vaage over alt, som kan tjene til den i nærværende Lov omhandlede Undervisnings Lær.

Det har at bestyre Kjøbstadens Folkeskoler overensstemmende med de i nærværende Lov indeholdte Forskrifter og Kommunebestyrelsens i Henshold til samme fattede Beslutninger.

Derhos fører det, overensstemmende med de i næste Kapitel 26 Juni indeholdte Forskrifter, Tilsyn med de Børns Undervisning, som ikke No. 2. er Elever af Folkeskolen.

Paa Forlangende af Kommunebestyrelsen skal Skolestyret være forpligtet til at overtage Bestyrelsen af og Tilsynet med enhver kommunal Skole for Almendannelse.

§ 42. Skolestyret samles i Regelen en Gang hver Maaned og forøvrigt saa ofte, som det af Formanden sammenkaldes. Ingen gyldig Beslutning kan tages, medmindre over det halve Antal af dets Medlemmer er tilstede. Beslutningerne fattes med Stemmeflerhed. Er Stemmerne lige, gjør Formandens Stemme Udslaget.

Har Formand og Næstformand Forsald, vælger Styret et af sine øvrige Medlemmer til i Mødet at lede Forhandlingerne. Disse indføres i en af Formandskabets Ordfører godkendt Forhandlingsbog.

§ 43. Skolestyret udarbejder den i § 13 omhandlede Skoleplan med Undervisningsplan og Timefordelingstabel.

Inden nogen af disse Planer sættes i Kraft, skal Overtilsynet have haft Anledning til derom at ytre sig.

Udskrifter af begge Planer tilstilles Overtilsynet og Formandskabet.

§ 44. Foraaavdt de fornødne Midler dertil er bevilgede, har Skolestyret at ansætte en Inspektør for Kjøbstadens Folkeskole. Hans Forretninger og Forhold til de enkelte Skolars Bestyrere og Lærere bestemmer Skolestyret ved almindelig Forskrift.

Af denne bliver en Udskrift at tilstille Overtilsynet og Formandskabet.

§ 45. Skolestyret har hvert Aar inden den af Formandskabet bestemte Tid at indsende til Magistraten Overslag over de Midler, som for det følgende Aar antages fornødne til Bestridelse af Folkeskolens Udgifter.

§ 46. Enhver af Kjøbstadens Præster er berettiget til at føre Tilsyn med Folkeskolens Undervisning i Kristendomsundskab.

§ 47. For hver Folkeskole eller for de flere Skoler, der holdes i samme Bygning, skal Skolestyret ordne et Tilsynsudvalg, bestaaende af:

- a. Et af Skolestyrets valgte Medlemmer.
- b. Efter Skolestyrets Bestemmelse et af dets geistlige Medlemmer eller en af Biskopen for to Aar opnævnt Prest, samt
- c. Tre Medlemmer, valgte for et Aar af de skolegængende Børns Forældre i et Møde, der sammenkaldes og ledes af Udvalgets Formand.

Et af de af Skolestyret opnævnte Medlemmer er efter dets Valg Formand i Tilsynsudvalget.

Dette har at føre stadigt Tilsyn med Skolen og til Skolestyret at afgive de Udtalelser og Oplysninger, som af dette maatte forlanges, eller hvortil Udvalget selv maatte finde Anledning.

26 Juni Med Kommunebestyrelsens Samtykke kan derhos overdrages
No. 2. Tilsynsudvalget en Del af den Skolestyret tilliggende Myndighed
med Hensyn til Skolekassens Midler.

Tilsynsudvalgets Forhandlinger indføres i en af Skolestyrets
Formand godkendt Forhandlingsbog. Forat gyldig Beslutning skal
kunne fattes, maa Formanden og mindst to af de valgte Medlemmer
deltage i Mødet. I Tilfælde af Stemmeligbed gjør Formandens
Stemme Udslaget.

§ 48. Skolestyret har, om det forlanges, aarlig til Dvertil-
synet at indsende Beretning om Skolevæsenets Tilstand, affattet i
forestrevet Form.

Det har derhos hvert femte Aar og tillige, saafremt det af
Kommunebestyrelsen bestemmes, med fortære Mellemrum at offent-
liggjøre en almindelig Beretning om Folkeskolens Virksomhed.

Syvende Kapitel.

Om Tilsynet med Børns Undervisning udenfor
Folkeskolen.

§ 49. Hvert Aar skal der — inden saadan Tid og i de
Omkrædse, som Skolestyret bestemmer, — ved Forjoining af Kjøb-
stadens Magistrat og Formandskab tilveiebringes og til Styret af-
gives Fortegnelse over alle Børn, der er i Alderen $6\frac{1}{2}$ til 15 Aar,
med Tilfoiende af, hvorvidt og i Tilfælde hvilken Undervisning
(privat eller offentlig) ethvert Barn nyder eller har nydt.

Magistrat og Formandskab kan lade Fortegnelsen optage ved
dertil opnævnte Mænd.

§ 50. For de Børns Bedkommende, som ikke nyder Under-
visning i Folkeskolen, skal Skolestyret indhente de fornødne Oplys-
ninger om Bestaaffenheden af deres Undervisning og, forsaavidt
denne ikke findes tilfredsstillende, derom henvende sig til Børnens
Forældre eller Foresatte. Finder det ogsaa efter saadan Henven-
delse ikke at have tilstrækkelig Sikkerhed for, at de bliver forsvarlig
underviste, har det Ret til at indkalde Børn mellem 8 og 15 Aar
til en Prøve, der afholdes af Folkeskolens Lærere, eller, naar For-
ældrene forlanger det, af den, der har besørget Børnens Under-
visning.

Prøven kan ikke fordres aflagt i Sang, Tegning, Legems-
øvelser og Haandarbejde.

§ 51. Børn, som har fyldt sit 8de Aar og efter § 9 er
berettigede til Undervisning i Folkeskolen, bliver af Skolestyret at
henvise til denne, forsaavidt de findes enten at være uden Under-
visning eller ikke at blive forsvarligt underviste i Genhold til nær-
værende Lovs Fordringer.

Saadan Henvisning finder ogsaa Sted, naar nogen Bedkom-
mende lægger Skolestyret Hindring i Veien for at komme til Kund-
skab om Bestaaffenheden af et Barns Undervisning udenfor Folkeskolen.

De af de her omhandlede Børn, der ikke findes henfigtsmæssig 26 Juni
at kunne deltage i Folke skolens almindelige Undervisning, bliver af No. 2.
Skolestyret at henvide til den i §§ 6 og 7 omhandlede særskilte
Undervisning.

§ 52. Naar Skolestyret har tilkjendegivet Forældre eller
Foresatte, at et Barn har at søge Folkeskolen, gjælder for dets
Udeblivelse samme Ansvar, som naar dens Elever forsømmer
Skolen (§ 17).

§ 53. Finder Skolestyret, at noget Barn, som efter § 9
er udelukket fra Undervisning i Folkeskolen, bliver forsumt, kan det
paalægge Forældrene eller Forfærgerne at skaffe det den Undervis-
i den kristelige Børnelærdom og i saa mange af de i § 4 nævnte
lobbefalede Fag, som for Tilfældet findes rimeligt. Efterkommes
ikke Paabudet, kan Skolestyret anordne Undervisning paa Vedkom-
mendes Bekostning.

Forældre, Husbonde eller andre, som er i Forældres Sted,
bliver Ansvar undergivne efter § 17, hvis Børnene uden fyldest-
gjørende Grund forsømmer den efter nærværende §'s 1ste Led
anordnede Undervisning.

Hindres Undervisningen ved saadant Forhold fra Fabrik-
eieres eller Arbejdsgivers Side, som § 18 omhandler, anvendes
den samme bestemte Bod.

§ 54. Saafremt det oplyses, at Trang hindrer Forældre
eller dem, som er i Forældres Sted, fra at sende noget Barn i
Folkeskolen eller fra at skaffe det den i foregaaende Paragraf an-
ordnede Undervisning eller fra at forsyne det med de i § 19 om-
handlede Væremidler, kan Skolestyret, forsaavidt ikke særskilte Midler
for Diemedet er stillet til dets Raadighed, henvende sig til Fattig-
kommissionen, der i fornødent Fald har at sætte Vedkommende
istand dertil.

§ 55. Findes noget Barns Forældre eller andre, som har
det til Opdragelse, at være saa ligegyldige, uordentlige eller laste-
fulde, eller findes Barnet saaledes stillet, at det bliver eller med
Grund maa befrygtes at ville blive enten forsumt eller fordærvet,
kan Skolestyret forlange, at Fattigkommissionen skal sørge for at
saa det anbragt saaledes, at der samvittighedsfuldt bliver draget
Omhu for dets Opdragelse og Undervisning i Henhold til den
paa Stedet gjældende Skolelov.

De hertil medgaaende Udgifter kan fordras Fattigtassen god-
gjorte efter de om almindelig Fattigunderstøttelse gjældende Regler.

§ 56. Enhver, som vil overtage Bestyrelsen af privat Skole
for Almendannelse for Børn under 15 Aar, har under en Bod
af 50 Kroner derom at gjøre Anmeldelse til Rådshadens Skolestyre.

Personer, hvis moralske Forhold skønnes at gjøre det usor-
varligt, at de forestaar nogen Skole for Børn, kan af Skolestyret
forbydes at modtage Elever, der er yngre end 15 Aar.

26. Juni No. 2. Meddeles ikke destomindre saadanne Børn fremdeles Under-
visning paa Vedkommendes Skole, har Skolestyret at opfordre deres
Forældre eller Foresatte til at tage dem ud af Skolen og skal i
forældent Fald henvisse Børnene til Folkeskolen.

§ 57. Enhver Bestyrer af privat Skole for Almendannelse
for Børn under 15 Aar er forpligtet til inden opgiven Tidsfrist
at meddele de Opgaver om sin Skole, som Kjøbstadens Skolestyre
maatte forlange.

§ 58. Forsømmelsestilfælde kan Bestyreren ilægges en Bod fra
5 til 25 Kroner for hver Uge.

Ottende Kapitel.

Om Overtilsynet.

§ 58. De nu ansatte Skoledirektører har, hver for sit Dis-
trikt, som Overtilsyn at vaage over, at nærværende Lovs Forrifter
bliver gennemførte.

Svarende det, efterhvert som de nu ansatte Skoledirektører
afgaar, bliver at forholde med Overtilsynet for Folkeskolen, bestem-
mes af Kongen med Storthingets Samtykke.

Biskop og Provst deltager i Overtilsynet med Undervisningen
i Kristendomskundskab.

§ 59. Skoledirektøren har ved Omreise og Ophold i sit
Distrikts Kjøbstæder at gjøre sig bekendt med Skolevæsenets Tilstand
og Folkeskolernes Virksomhed samt at gaa Skolestyret og Lærerne
tilhaande med Raad og Veiledning.

Han har at give Biskopen Anledning til at udtale sig om
enhver af ham behandlet Sag, der vedkommer Undervisningen i
Kristendomskundskab, inden han afslutter Sagens Behandling.

Forøvrigt har Skoledirektøren at udføre de Forretninger i
Skolevæsenets Tjeneste, som maatte blive ham ved Lov paalagte
eller af vedkommende overordnede Myndighed overdragne.

Biskop og Skoledirektør har Adgang til at deltage i ethvert
Skolestyres og enhver Kommunebestyrelses Forhandlinger om Skole-
væsenets Anliggender, dog uden Stemme.

§ 60. Overtilsynet kan forlange, at Skolestyret skal tilfise
til Overhøring Folkeskolens Elever og andre Børn mellem 8 og 15
Aar, om hvis Undervisning Skolestyret har henvendt sig eller besluttet
at henvende sig til deres Forældre eller Foresatte (§ 50).

§ 61. Folkeskolens Overtilsyn er forpligtet til, forsaavidt
Bestemmelse derom optages i vedkommende Skoleplan, at overtage
Overtilsynet med enhver kommunal Skole for Almendannelse.

§ 62. Overtilsynet har aarlig til Kirke- og Undervisnings-
departementet at afgive Beretning om Skolevæsenets Tilstand i
Distriktet.

Niende Kapitel.

26 Juni

No. 2.

Forskjellige Bestemmelser.

§ 63. Som Lærebøger i Kristendomsundervisning maa kun bruges de af Kongen godkendte.

Ved Undervisningen i andre Fag maa ikke benyttes Lærebøger, der indeholder noget, som nedbryder Agtelsen for Statens Love eller Kirkens Beskjendelse.

Inden Skolestyrets Beslutning om Indførelse af nogen Lærebog iværksættes, skal Overtilsynet være givet Anledning til at udtale sig om Sagen.

Viser det sig fornødent for Overtilsynet at kræve Domstolens Afgjørelse for at faa en Lærebog afskaffet i Genhold til nærværende Paragrafs Bestemmelser, kan det forbyde dens Brug, indtil endelig Dom er falden.

§ 64. Undervisningen skal foregaa i det norske Sprog.

I Kjøbstad i de blandede Sprogdistrikter i Tromsø Stift kan Kirke- og Undervisningsdepartementet efter Forslag af Skolestyret, og efterat Overtilsynet har havt Anledning til at udtale sig, bestemme, at Lappisk og Kvænsk kan benyttes som Hjælpeprog ved Undervisningen, og at der kan anvendes Læse- og Lærebøger med lappisk eller kvænsk Text ved Siden af den norske.

§ 65. Foraaavdt de Bestemmelser om Orden og Tugt, der af Skolestyret fastsættes for en Kjøbstads Folkeskoler (§ 39), giver Afgang til at anvende legemlig Straf, kan dette kun ske efter Samraad med og i Overvær af Bestyrer, Klasseforstander eller Medlærer.

Legemlig Straf maa ikke tildeles Børn over 10 Aar.

§ 66. Kommunebestyrelsen afgjør, hvorvidt Beløb, der forstudsvis er udlagte i Genhold til §§ 6, 19 og 53, bliver at indkræve. Inddrivelsen foregaaer ved Udpantning.

§ 67. Bøder efter nærværende Lov forelægges af Skolestyret og tilfalder Bykassen.

De indtales ved Politiret.

§ 68. Det paaligger Embeds-, Ombuds- og Bestillingsmænd, hver i sin Stilling, uden særskilt Godtgjørelse at yde Skolestyret og Overtilsynet den fornødne Bistand.

Nævnlig har Politiet at meddele Skolestyret Underretning, saasnart nogen Elev af Folkeskolen indkaldes for samme.

§ 69. De Ladesteder, som har særskilt Formandskab, skal med Hensyn til Skolevæsenet henhøre under nærværende Lovs Bestemmelser.

§ 70. Hvor for Tiden Kjøbstad eller Del af Kjøbstad i Skolevæsenets Anliggender er forenet med tilstødende Skolekommune paa Landet, har Kirke- og Undervisningsdepartementet, efter Andragende fra Vedkommende, at afgjøre, om og hvorvidt de i nærværende Lov indeholdte Bestemmelser skal komme til Anvendelse for saadan Kjøbstad eller Del deraf.

26 Juni No. 2. Saadan Forening vedbliver, indtil Kongen efter Andragende fra nogen Vedkommende anderledes bestemmer.

§ 71. Naar til en Kjøbstad er henlagt nogen Strækning, som efter sin Beliggenhed, Bebyggelse og Beboernes Næringsvilkkaar er at ligestille med et Landdistrikt, kan det paa Andragende fra Kommunebestyrelsen af Kongen bestemmes, at Folkeskolen for en saadan Bydels Vedkommende bliver helt eller delvis at ordne efter de om Folkeskolen paa Landet gjældende Bestemmelser.

§ 72. De Lærere, der er ansatte, for denne Lov træder i Kraft, har Afgang til at vælge mellem Afsløning efter de nugjældende Regler eller efter denne Lovs Forskrifter.

§ 73. Nærværende Lovs Bestemmelser bliver, efter Kongens nærmere Anordning, snarest muligt at sætte i Kraft og i sin Helhed at gennemføre inden tre Aar fra 1ste Juli d. A.

De hidtil gjældende Lovbestemmelser om Almueskolevæsenet i Kjøbstæderne ophæves, efterhvert som nærværende Lovs Bestemmelser træder i Kraft.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets Segl.

Givet paa Stockholms Slot den 26de Juni 1889.

D e s c r .

(L. S.)

J. Stang.

Lehmann.

26 Juni

Kongelig Resolution

af 26de Juni.

1. — (ang. Sanction af Loven om Folkeskolen i Kjøbstæderne) — —.
2. Ovennævnte Lov befales sat i Kraft fra 1ste Januar 1890, saaledes, at det ved Loven anordnede Skolestyre fra dette Tidspunkt begynder sin Virksomhed, og at Overtilsynet med Folkeskolen i Kjøbstæderne fra samme Tid overgaar til Skoledirektørerne.
3. Kirke- og Undervisnings-Departementet bemyndiges til forøvrigt at afgive de fornødne Bestemmelser om Lovens Gennemførelse inden den ved Loven fastsatte Tidsfrist af 3 Aar.

Lov

26 Juni

No. 3.

indeholdende Forandring i Lov om Formandskaber paa Landet af 14de Januar 1837.

Vi Oscar, af Guds Naade Konge til Norge og Sverige, de Gothers og Venders,

Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 22de Mai dette Aar, saalydende:

§ 5 i Lov om Formandskaber paa Landet af 14de Januar 1837 skal herefter lyde saaledes:

Amtmand, Foged, Sorensskriver eller Lensmand kan ikke være Formand i Herred, som tilhører saadan Tjenestemand's Distrikt.

Heller ikke kan Kassierer eller Regnskabsfører for nogen Herredet tilhørende Kasse, saalænge han indehar saadan Stilling, forrette som Medlem af Formandskabet.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets Segl.

Givet paa Stockholms Slot den 26de Juni 1889.

Oscar.

(L. S.)

J. Stang.

Lehmann.

Lov

26 Juni

No. 4.

indeholdende Forandring i Lov om Hypothekbanken af 28de Juni 1887.

Vi Oscar, af Guds Naade Konge til Norge og Sverige, de Gothers og Venders,

Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 15de Juni dette Aar, saalydende:

Paragraf 16 i Lov om Hypothekbanken af 28de Juni 1887 ophæves.

26 Juni Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage
No. 4. og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets
Segl.

Givet paa Stockholms Slot den 26de Juni 1889.

Oscar.

(L. S.)

S. Stang.

Lehmann.

26 Juni
No. 5.

Lov

om Maskinister paa Dampfartøier af Handelsmarinen.

Vi Oscar, af Guds Naade Konge til Norge og Sverige,
de Gothers og Venders,

Gjøre vitteligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 15de Juni dette Aar, saalydende:

§ 1. For at kunne overtage Tjeneste som Maskinist paa Dampfartøi maa man — med den i § 5 nævnte Undtagelse — have erhvervet Certifikat som Dampskibsmaskinist. Der udfærdiges saadanne Certifikater for Dampskibsmaskinister af 2den Klasse (§ 2) og af 1ste Klasse (§ 3).

§ 2. Certifikat som Dampskibsmaskinist af 2den Klasse tilkommer Enhver, som har

- 1) fyldt det 21de Aar;
- 2) arbeidet i Smedeværksted eller mekanisk Værksted mindst 48 Maaneder — hvoraf de sidste 24 Maaneder i Værksted, hvor der tilvirkes Skibsdampmaskiner — og tjenstgjort som Fyrbøder eller Maskinist mindst 12 Maaneder ombord i søgaaende Dampfartøi med Maskine af mindst 75 indfærdede Hestekræfter, alt efter det fyldte 15de Aar;
- 3) fra vedkommende Værksted og vedkommende Dampfartøis Førstemaskinist tilveiebragt Vidnesbyrd om Orden, Paalidelighed og praktisk Indsigt i Dampmaskinens Behandling.

Dampskibsmaskinist af 2den Klasse kan tjenstgjøre som Første- eller Enemaskinist paa Dampfartøi med Maskine af under 200 indfærdede Hestekræfter, og som Andemaskinist paa Dampfartøi med Maskine af hvilken som helst Størrelse.

Derhos kan han tjenstgjøre som Første- eller Enemaskinist ved Maskine af hvilken som helst Størrelse ombord i Dampfartøi, gaaende paa Fiskeri eller anden Fangst paa Havet.

Ligeledes kan han paa Dampfartøi med ny Maskine af hvilken-

somhelst Størrelse af vedkommende Værksted, der har arbeidet og 26 Juni
garanteret Maskinen, antages til at tjenstgjøre som Første- eller No. 5.
Enemaskinist i Garantitiden, dog ikke over 6 Maanedere.

§ 3. Certifikat som Dampskibsmaskinist af 1ste Klasse til-
kommer Enhver, som har

- 1) fyldt det 23de Aar;
- 2) bestaaet den for Dampskibsmaskinister foreskrevne Examen (§
6) og tjenstgjort mindst 24 Maanedere som Maskinist af 2den
Klasse ombord i søgaaende Dampfartøi med Maskine af mindst
75 indikerede Hestekræfter.

Dampskibsmaskinist af 1ste Klasse kan tjenstgjøre som Første-
maskinist paa Dampfartøi med Maskine af hvilken som helst Størrelse.

§ 4. Enhver, som er eller har været ansat som fast Maski-
nist i Orlogsmarinen, skal være berettiget til at erholde Certifikat
som Dampskibsmaskinist af 1ste Klasse i Handelsmarinen.

§ 5. De i nærværende Lov givne Bestemmelser om Be-
tingelserne for at kunne tjenstgjøre som Maskinist paa Dampfartøi
skal ikke være anvendelige paa den, der antages til at betjene
Dampmaskine af under 75 indikerede Hestekræfter.

§ 6. For Dampskibsmaskinister afholdes offentlig Examen,
der skal være dels skriftlig, dels mundtlig. Examen's gjenstandene
skal bestaa i: Regning, Geometri, Maskinlære og Maskintegning.

Ingen tilstædes Afgang til Examen, før han har fyldt sit
18de Aar og erhvervet praktisk Øvelse ved Arbejde i mekanisk
Værksted og Tjenstgjøring ved Maskine ombord i Dampfartøi.

Fordringerne til Kundskaber i de nævnte Fag og til praktisk
Øvelse samt Regler om Karaktergivning bestemmes af Kongen.

Ligeledes giver Kongen eller den, han dertil bemyndiger, de
fornødne Bestemmelser om Anordning og Afholdelse af denne
Examen.

§ 7. De i §§ 2, 3 og 6 opstillede Fordringer til Værk-
stedsarbejde og Tjenstgjøring ved Maskine ombord i Dampfartøi
kan fyldestgjøres ved tilsvarende Arbejde og Tjenstgjøring i uden-
landsk Værksted og Dampfartøi.

§ 8. Maskinistexamen, bestaaet for denne Lovs Ikrafttræden
ved den tekniske Skole i Karljohansværn eller ved Dagstolen for
Maskinister ved den tekniske Skole i Bergen, giver samme Ret, som
den i § 6 foreskrevne Examen.

§ 9. Enhver, der ved denne Lovs Ikrafttræden har tjenst-
gjort som Første- eller Enemaskinist paa Dampfartøi med Maskine
af 200 indikerede Hestekræfter eller derover, skal være berettiget til
at erholde Certifikat som Dampskibsmaskinist af 1ste Klasse.

Ligeledes skal den, der ved Lovens Ikrafttræden har tjenst-
gjort som Første- eller Enemaskinist paa Dampfartøi med Maskine
af under 200, men ikke under 75 indikerede Hestekræfter, eller som
Andenmaskinist paa Dampfartøi med Maskine af 200 indikerede

26 Juni Hestekræfter eller derover, være berettiget til at erholde Certifikat No. 5. som Dampskibsmaskinist af 2den Klasse.

Den, som ifølge denne Bestemmelse har faaet Certifikat som Dampskibsmaskinist af 2den Klasse, kan efterat have tjenstgjort mindst 24 Maaneder som Maskinist af 2den Klasse ombord i søgaende Dampskib med Maskine af mindst 75 indikerede Hestekræfter erholde Certifikat som Dampskibsmaskinist af 1ste Klasse.

Maskinistcertifikat efter nærværende Paragrafs 1ste og 2det Led, maa begjæres inden 6 Maaneder efter Lovens Ikrafttræden eller, saafremt Vedkommende ved dette Tidspunkt er i udenrigs Fart som Maskinist, inden 6 Maaneder fra den Dag, han ankommer her til Landet.

§ 10. I de første 5 Aar efter Lovens Ikrafttræden kan Kongen eller den, han dertil bemyndiger, under særegne Omstændigheder tillade, at Dampskibsmaskinist, der i Genhold til § 9, 2det Punktum er berettiget til Certifikat af 2den Klasse, meddeles Certifikat af 1ste Klasse.

§ 11. Dersom nogen paa Dampskibet udøver Maskinisttjeneste, hvortil han ikke efter nærværende Lov er berettiget, straffes han med Bøder fra Kr. 40,00 til 400,00, og med samme Straf anses den Dampskibsfører eller Reder, der benytter en uberettiget Maskinist. Dog skal, forsaavidt saadant sker af Nødvendighed, Straffen bortfalde saavel for Dampskibsfører eller Reder, som for Maskinist.

Fartøiet hester for Boderne, der indtales politiretsvis (jfr. § 132 i Lov om Søfarten af 24de Marts 1860) og tilfalder Statskassen.

§ 12. Paa Dampskibet, leveret og garanteret af udenlandsk Værksted, kan Tjenesten som Jorstemaskinist i Garantitiden, dog ikke udover 6 Maaneder, udføres af udenlandsk Maskinist.

§ 13. De fornødne Bestemmelser angaaende Udfærdigelse af Certifikat for Dampskibsmaskinister og om Kontrollen med, at Vedkommende er i Besiddelse af lovbefalet Certifikat, fastsættes af Kongen.

§ 14. Maskinistcertifikat efter nærværende Lov gjør — uden Paategning af en Tilhønskommission — Fyldest for det i Lov angaaende Tilhyn med Dampskibet af 4de Juni 1866 § 11 foreskrevne Vidnesbyrd for Maskinister paa Passagerdampskibe. Med denne Forandring staar Bestemmelserne i Loven af 4de Juni 1866 fremdeles ved Magt.

§ 15. Naar denne Lov skal træde i Kraft, bestemmes af Kongen.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage

og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets Segl. 26 Juni No. 5.

Givet paa Stockholms Slot den 26de Juni 1889.

Oscar.

(L. S.)

J. Stang.

Lehmann.

Kongelig Kundgjørelse

26 Juni

angaaende forskjellige mindre Skatter og Afgifter til Statskassen i Budgetaaret fra 1ste Juli 1889 til 1ste Juli 1890.

Vi Oscar, af Guds Naade Konge til Norge og Sverige, de Gothers og Venders,

Gjøre vitterligt: Saasom Storthinget under 11te denne Maaned har fattet Beslutning angaaende forskjellige mindre Skatter og Afgifter til Statskassen i Budgetaaret fra 1ste Juli 1889 til 1ste Juli 1890 af saadant Indhold:

Fra 1ste Juli 1889 til 1ste Juli 1890 skulle følgende Skatter og Afgifter erlægges til Statskassen:

a. af al i bemeldte Tidsrum faldende Arv, som enten efter Voven, Testamente eller Forening tilfalder andre end Arveladerens Egtefælle, Slægtninge i ret nedstigende Linie og Slægtninge i ret opstigende Linies første Led, erlægges:

1. af Arv, som tilfalder Arveladerens Søskende eller disses Slægtninge i ret nedstigende Linie eller Arveladerens Egtefælles Slægtninge i ret nedstigende Linie, ret opstigende Linies første Led og første Sidelinie eller Egtefælle af Arveladerens Slægtninge i de samme Linier og Led, — 6 pCt.

2. al anden Arv 8 pCt.

Det samme gjælder om Legater og Gaver, som tilfalder Noget ved Dødsfald, derunder indbefattet kontraktmæssige Gaver, der ikke ere fuldbgyrdede ved Giverens Død, samt alle Gaver, der gjøres paa Dødsleiet, selv om disse før Giverens Død ere fuldbgyrdede.

Fra Afgiftspligten undtages: Boer, hvis hele beholdne Formue er under Kr. 400,00, — Arvemidler, der henstaa som Arv i udstiftet Bo efter Arveladerens Slægtning i ret opstigende Linie, forsaavidt de tilfalder Arveladerens Søskende eller disses Slægtninge i ret nedstigende Linie, — samt de Arvemidler, af hvilke 6te Penge erlægges.

26 Juni 1889. Naar et Arbebeløb for saa lang Tid som en Persons Levetid eller længere er behestet med Pension, eller Udbytten af samme i lige saa lang Tid skal tilfalde Nogen, der ikke bliver Kapitalens Eier, skal Afgiften, forsaavidt angaar denne Kapital eller et Beløb, der er ligt med det Tyvedobbelte af, hvad den paaheftede Pension udgjør for et Aar, beregnes, som om Pensionisten eller den, der skal oppebære Kapitalens Udbytte, var Arving. Er flere Personer, der med Hensyn til Afgiftspligten faa i forskjelligt Forhold til Arveladeren, enten i Fællesskab eller efter hverandre, berettigede til Kapitalens Udbytte, skal denne Afgift svares med den høieste Procent, som nogen af de Berettigede vilde have havt at erlægge, om han var Arving.

Forøvrigt følges Forfisterne i Forordning af 12te September 1792 § 3 og følgende §§.

b. Afgift af stemplede Spillekort med 50 — femti — Øre af hvert Spil.

c. Af ældre Skatter og Afgifter, hvorom § 4 i Skatteloven af 1ste Juli 1816 handler, bortfalder:

1. Aarværnsskat, Engslette-, Tjeldslette- og Høslettepenge, Rodningskat, Skovskat, Jiskevandsskat, Skat af Løsefisterier og Grundskat. Forsaavidt det maatte befindes, at der blandt de Skatter, som under de anførte Benævnelser nu opkræves, er i Regnskaberne blevet indblandet Afgifter for Brugen af Staten tilhørende Eiendomme eller Herligheder, saasom Vandfald, Engsletter, Jiskevande, Løsefisterier, Skove eller deslige, paasees det, at disse Afgifter, som fremdeles vedblive, blive affondrede fra Skatterne;

2. Otte-Procentsskatten af Almindinger, Løsefisterier, Sauge og Rastevaage, hvorimod bemeldte Skat af Kirker med deres Tiender, af Kongetiender, Leding og andre Jordebogsrettigheder fremdeles vedbliver. Dog bortfalder Skatten af disse Afgifter, naar de ere solgte til Afgiftsyderne selv;

3. Den Afgift, som forhen har været svaret af Indbyggerne paa Sørvæn i Vestfinmarken under Navn af Vandværn eller Vandvaarn, saavel som Skatten af styldsatte Jordbrug og af Rettiigheds mænd i Vest- og Østfinmarken;

4. Rangskat;

5. Jægteskipperstat.

De øvrige Skatter og Afgifter, hvorom er handlet i den ovenfor nævnte § 4 i Skatteloven af 1ste Juli 1816 (til hvilken der i Lov af 26de August 1833 § 10 henvises), vedblive og beregnes paa den der bestemte Maade, dog med Jagttagelse, hvad Ledingen og flere deslige angaar, af den derom under 17de December 1836 udkomne Lov.

Saa ville Vi herved naadigst befale disse Beslutninger bragte 26 Juni i Udøvelse.

Givet paa Stockholms Slot den 26de Juni 1889.

Under Bor Haand og Rigets Segl.

Oscar.

(L. S.)

J. Stang.

Lehmann.

Grundlovsbestemmelse

28 Juni

angaaende Forandring i Grundlovens §§ 21 og 51.

Vi Oscar, af Guds Naade Konge til Norge og Sverige, de Gothers og Venders,

Gjøre bitterligt: Os er bleven forelagt det nu forsamlede Storthings i Overensstemmelse med Grundlovens § 112 fattede Beslutning af 26de Juni 1889 til Grundlovsbestemmelse angaaende Forandring i Grundlovens §§ 21 og 51, hvilken Beslutning er saalydende:

„Grundlovens § 21 første Led og § 51 andet Led skulle herefter lyde som følger:

§ 21 første Led.

Kongen vælger og bestikter, efter at have hørt sit Statsraad, alle civile, geistlige og militære Embedsmænd. Disse skulle sværge eller, hvis de ved Lov ere fritagne for Edsaflæggelse, høitideligen tilfise Konstitutionen og Kongen Ydighed og Trofast.

§ 51 andet Led.

Enhver skal, forinden han indføres i Mandtallet, offentlig til Thinge sværge eller, hvis han ved Lov er fritagen for Edsaflæggelse, høitideligen tilfise Konstitutionen Trofast.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi antage og bekræfte denne Beslutning som Grundlovsbestemmelse.

Givet i Kristiania den 28de Juni 1889.

Under Rigets Segl.

(L. S.)

Efter Hans Majestæt Kongens naadigste Befaling

J. Sverdrup. J. R. Sverdrup. W. S. Dahl. Oscar Jacobien.

B. D. Schjøtt. Thilesen. E. S. Bull.

Lehmann.

28 Juni.

Høieste Resolution

af 28 Juni.

I Genhold til § 3 i Lov indeholdende Forandringer i og Tillæg til Lovgivningen om Fredning af Lax og Søørret af 15de Juni 1878 bestemmes, at det skal være forbudt i Ørstenelven i Ørstens Herred, Romsdals Amt, at bruge Garn, Not og andre bundne Redskaber saavel som Flaade- og Evje-fiskerier og lignende Fiskeriindretninger samt Teiner og Rjær i 3 Døgn ugentlig fra Lørdag Aften Kl. 6 til Tirsdag Aften samme Klokkeslet.

Den høieste Resolution af 19de August 1884 ophæves, forsaavidt denne Lov angaar.

29 Juni
No. 1.**Lov**

indeholdende Forandringer i Lov angaaende Forbrydelser af 20de August 1842.

Vi Oskar, af Guds Naade Konge til Norge og Sverige, de Gothers og Venders,

Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 24de Juni dette Aar, saalydende:

Første Afsnit.

Efternævnte Dele af Lov angaaende Forbrydelser af 20de August 1842 erklæres herved ophævede eller forandrede som følger:

Andet Kapitel.

§ 26 skal lyde:

Bøder, som ikke erlægges, overgaa til Fængselsstraf, forsaavidt den Domsældtes Formuesomstændigheder eller Livserhverv vilde lide føleligt Skaar ved deres Inddrivelse. Er den Domsældte umyndiggjort paa Grund af Ddselshed, kan Retten bestemme, at Fængselsstraf træder istedet.

Tennte Kapitel.

§§ 4 og 10 skulle lyde:

§ 4. Har Noget forsætlig været Gjerningsmanden behjælpelig, dog ikke under Forøvelsen, saasom hvis han har:

- a. førend Forbrydelsen forøvedes, skjult Gjerningsmanden eller forbundet sig til at hjælpe ham eller til at gaa ham efter Forbrydelsen tilhaande paa den i § 9 omhandlede Maade;

- b. beiledet Gjerningsmanden med Raad eller Underretning i Hens 29 Juni
seende til Maaden, hvorpaa, Tiden, naar eller Stedet, hvor No. 1.
Forbrydelsen bedst kunde foretages;
c. styrket ham i hans forbryderste Beslutning eller raadet eller
tilskyndet ham til at udføre den;
d. forskaffet ham Midler eller Redskaber til at iværksætte For-
brydelsen —

straffes han, som om han selv var Gjerningsmanden, eller med
Straf af en af de tre Arter, som i Strengthed staa næst efter den,
der vilde have rammet ham, om han selv havde været Gjernings-
manden.

§ 10. Den Skyldiges Ægtefælle, Søskende, Slægtninge i
ret op eller nedstigende Linie eller ligesaa nær Besvogrede straffes
ei for at have skjult ham eller befordret hans Undvigelse.
Ligesaa blive Hustru, Børn og Pleiebørn, der af Mand,
Forældre eller Pleieforældre til de Fornødenheder, som disse efter
sin Stilling ere pligtige at forskaffe dem, modtage ulovligen erhver-
vede Koster, at fritage for Straf, forsaavidt det er deres Afhæn-
gighedsforhold til Gjerningsmanden, hvori Grunden især maa søges
til, at de ikke har afholdt sig fra Besatning med Kosterne, og i
intet Tilfælde at anse strengere end med Straf efter foregaaende §
9 første Led.

§§ 6 og 7 ophæves.

Sjette Kapitel.

§§ 11, 12 og 17 skulle lyde:

§ 11. Begaar Nogen ved en Handling flere Forbrydelser,
eller indbefatte flere Handlinger, der udgjøre en fortsat Forbry-
delse, tillige nogen anden Forbrydelse, bliver kun Straffen for den
største Forbrydelse at anvende, men de ringere Forbrydelser at
anse som skjærpende Omstændigheder, medmindre Straffen for nogen
af disse er Afsettelse, Embedsfortabelse eller at have forbrudt
Penge, Gods eller Andet, der med Forbrydelsen staar i Forbin-
delse, hvilken Straf isaafald anvendes i Forening med hin.

Paa samme Maade ansees den, der har gjort sig skyldig i
flere enten fuldbragte eller forsøgte Forbrydelser af de i Kapitelrne
19, 20 eller 21 eller i Kapitel 22 §§ 14 og 15 omhandlede
Slags, naar disse paa en Tid paatales.

§ 12. Har Nogen, udenfor de i § 11 omhandlede Til-
fælde, gjort sig skyldig i flere Forbrydelser, blive samtlige med
Straf at belægge med Sagttagelse af de Forskrifter, som indeholdes
i §§ 13, 14, 15 og 16.

§ 17. Befindes den, som for en eller flere Forbrydelser er
dømt skyldig, forhen at have begaaet andre Forbrydelser, maa ei
hoiere Straf paalægges ham end den, der vilde have overgaaet
ham, hvis han derfor var bleven tiltalt paa samme Tid som for

29. Juni No. 1. de allerede paadømte Forbrydelser; og kan Angjældende da for de forhen begangne Forbrydelser dømmes til Strafarbejde endog paa kortere Tid, end Kapitel 2 § 5 i Almindelighed tillader. Bestemmelsen kommer til Anvendelse ogsaa, hvor den tidligere Sag ikke har været ført mellem de samme Parter.

Syvende Kapitel.

§ 10 skal lyde: Er en Forbrydelse, hvorfor ei anden Straf end Fængsel, Bøder eller at have forbrudt Penge, Guds eller Andet, som med Forbrydelsen staar i Forbindelse (Konfiskationsstraf), er bestemt, i to Aar ei bleven paataalt ved Retten, ei heller nogen Undersøgelse ved Retten desangaaende anstillet eller Forelæggelse af Bøder lovlig forkyndt, eller er paabegyndt Undersøgelse eller Paataale i ligesaa lang Tid ei fortsat, uden at den Skyldige ved utiladt Handling dertil har bidraget, bortfalder Straf for Forbrydelsen, og regnes Tiden i de trende først nævnte Tilfælde fra Forbrydelsens Forøvelse, men i det sidstnævnte Tilfælde fra den Dag, da Forelæggelsen blev forkyndt eller Foranstaltning mod Angjældende ved Retten sidste Gang blev føiet.

Ottende Kapitel.

§§ 3 og 4 skulle lyde:

§ 3. Hvo, som i trykt Skrift, eller ved Forestilling, Forevisning, Udstilling, Oplæsning eller Foredrag, der foregaar offentlig, krænker Sædeligheden, straffes med Bøder, Fængsel eller Strafarbejde i femte Grad.

§ 4. Hvo, som mishandler Sig eller uberettiget bemægtiger sig et i en Andens Varetægt værende Sig eller uden Hjemmel opgraver eller bortfører et begravet Sig, straffes med Fængsel eller Strafarbejde i femte Grad. Under særdeles formildende Omstændigheder kan Bøder anvendes.

Tolvte Kapitel.

§§ 1, 2, 6 og 7 skulle lyde:

§ 1. Har Nogen for Retten edeligen aflagt falskt Vidnesbyrd, eller har han ellers gjort sig skyldig i Mened, idet han i noget Tilfælde, hvor Ed er paalagt eller ved Lov umiddelbart er forefrevet, har mod bedre Vidende edeligen bekræftet Usandhed, straffes han med Strafarbejde i femte, fjerde, tredie eller anden Grad.

§ 2. Er Mened aflagt for urettelig at faa Nogen sældet for en Forbrydelse eller til større Straf end forskyldt, straffes Menedereu med Strafarbejde i fjerde, tredie eller anden Grad, men med Strafarbejde i tredie, anden eller første Grad eller paa Livstid, saafremt Nogen som Følge deraf er bleven dømt til Straf-

arbejde, som helt eller delvis er bleven fuldbyrdet, eller til Livs- 29 Juni
straf, og med Strafarbejde paa Livstid eller Livsstraf, saafremt No. 1.
Livsstraf paa Grund af Meneden er bleven fuldbyrdet.

§ 6. Hvo, som har bekræftet sit Udsagn paa saadan Maa-
de, som ved Lov erkjendes at træde i Eds Sted, ansees, som om
Ed af ham var aflagt.

§ 7. Har Nogen aflagt falsk Vidnesbyrd for at undgaa at
aabenbare eller bekræfte, at han har forøvet en Handling, der
kunde medføre Straf eller Tab af den borgerlige Agtelse, straffes
han med Strafarbejde i femte Grad eller Fængsel.

Med samme Straf ansees den, der har afgivet det falske
Vidnesbyrd for at undgaa at aabenbare eller bekræfte, at Nogen,
til hvem han staar i et i Straffeprocesslovens § 176 omhandlet
Forhold, har forøvet en saadan Handling, saafremt han efter Lo-
ven var fritagen for derom at afgive Vidnesbyrd, uden af Dom-
meren at være gjort opmærksom herpaa.

§ 3. ophæves.

Fjortende Kapitel.

skal lyde:

Om Morddrab.

§ 1. Hvo, som, i Hensigt at dræbe, forvolder en Andens
Død, bliver for Drab at straffe med Strafarbejde i første eller
anden Grad.

I Gjentagelsestilfælde, eller hvor særdeles skarpvende Om-
stændigheder foreligger, kan Strafarbejde paa Livstid anvendes.

§ 2. Har den Skyldige udført Drabet med Overlæg, bliver
han for Mord at straffe med Strafarbejde paa Livstid eller med
Livsstraf.

§ 3. Forøver Nogen, hvem Strafarbejde paa Livstid paa-
hviler, en af de i §§ 1 eller 2 omhandlede Forbrydelser, bør han
have sit Liv forbrudt.

§ 4. En Moder, som, i Hensigt at dræbe, under eller in-
den et Døgn efter Fødselen forvolder sit uægte Barns Død, straf-
fes med Strafarbejde i fjerde eller tredie Grad.

I Gjentagelsestilfælde kan Strafarbejde i anden eller første
Grad anvendes.

§ 5. Dræber eller fordriver en svanger Kvinde sit Foster,
straffes hun for Fosterfordrivelse med Fængsel eller Strafarbejde i
femte eller fjerde Grad.

Gjør nogen Anden end Moderen sig skyldig i Fosterfordri-
velsen, og det sker med hendes Samtykke, bliver Strafarbejde i
femte eller fjerde Grad at anvende. Sker det uden Moderens
Samtykke, straffes den Skyldige med Strafarbejde i fjerde, tredie,
anden eller første Grad, men med Strafarbejde i anden eller første

29 Juni Grad eller paa Livstid, saafremt hun paa Grund af Forbrydelsen No. 1. omkommer.

§ 6. Har et uægte Barns Moder forsætlig bevirket, at hun ved sin Nedkomst befinder sig i en hjælpeløs Forsatning, eller har hun undladt at tilkalde den fornødne Hjælp, straffes hun, saafremt Barnet er dødt, og nogen anden antagelig Dødsårsag ei kan ansees bevist, med Fængsel eller Strafarbejde i femte eller fjerde Grad.

§ 7. Den, som ved Uagtsomhed forvolder en Andens Død, straffes med Fængsel eller Strafarbejde i femte Grad.

§ 8. Undblader Nogen at komme den, som er stedt i Livsfare, til Hjælp, naar det var ham muligt uden Fare for Liv eller Helbred, straffes han, hvis den Anden omkommer, med Fængsel eller Bøder.

Samme Straf skal den være undergIVEN, som er vidende om, at en Forbrydelse, sigtende til at berøve Nogen Livet, er igjære, og som ikke betimeligen aabenbarer de bevislige Omstændigheder, som derom ere blevne ham bekjendte.

Dog skal han være straffri, dersom enten Forbrydelsen ikke bliver udøvet, eller Aabenbarelser kunde drage Tiltale efter sig mod hans Ægtefælle, Søskende, Slægtninger i ret op eller nedstigende Linie eller lige saa nær Besvogrede.

§ 9. Den, som hemmelig eller retsstridig har tilintetgjort eller hemmelig bragt tilside Viget af nogen død eller dødsjød, eller som vægrer sig ved for Øvrigheden at opgive, hvor et Barn, som han har haft i sin Varetægt, er bragt hen, straffes med Fængsel eller Bøder.

Femtende Kapitel

skal lyde:

Om Fornærmelser paa Legeme eller Helbred.

§ 1. Hvo, som fornærmer en Anden paa Legeme eller Stader ham paa Helbred, straffes med Bøder, Fængsel eller Strafarbejde i femte Grad.

Er Legemsfornærmelsen gjengjældt med en Legemsfornærmelse, eller er ved den en Legemsfornærmelse eller en Uretfærdighed gjengjældt, kan den lades straffri.

§ 2. Har den Skyldige ved Legemsfornærmelsen tilføiet Lyde, Feil eller Sygdom og det har været hans Hensigt at volde saa stor Skade, straffes han med Strafarbejde i femte eller fjerde Grad.

Under Særdeles formildende Omstændigheder kan Fængsel anvendes.

§ 3. Har den Skyldige forsætlig tilføiet betydelig Skade paa Legeme eller Helbred, straffes han med Strafarbejde i fjerde,

tredie eller anden Grad, men med Strafarbejde i tredie, anden eller første Grad, saafremt han har handlet med Overlæg. 29 Juni No. 1.

§ 4. Er ved saadan Legemsfornærmelse, som i §§ 1 eller 2 er nævnt, bevirket betydelig Skade paa Legeme eller Helbred, eller er derved eller ved Forbrydelse mod § 3 Nogens Død forvoldt, kan der dømmes til Straf af den Art, som i Strengthed staar nærmest over den, der ellers vilde være at idømme.

§ 5. Har den Skyldige forsætlig tilføiet ualmindelig Smerte ved Legemsfornærmelsen eller forøvet den ved Hjælp af Gift eller andre Stoffe, der ere i høi Grad farlige for Sundheden, anvendes Straf af den Art, som i Strengthed staar nærmest over den, som ellers vilde være at idømme.

§ 6. Har den Fornærmede ved utilbørlig Udfærd selv givet Anledning til Legemsfornærmelsen, anvendes Straf af den Art, som i Strengthed staar næst efter den, der ellers efter foranstaaende §§ vilde være at idømme. Vilde Straffen efter disse være Bøder, kan Straffrihed indtræde.

§ 7. Har Nogen, hvem Strafarbejde paa Livstid paahviler, tilføiet Nogen en Legemsfornærmelse, hvorfor en Anden vilde være at idømme Strafarbejde paa Livstid eller i første Grad, skal han have sit Liv forbrudt.

§ 8. Hvo, som retsstridig hensætter en Anden i en hjælpeløs Tilstand eller forlader Nogen, der er stædt i saadan Tilstand, og som staar under hans Varetægt, eller som han pligter at ledsage, befordre, modtage eller paa anden Maade drage Omsorg for, eller lader nogen saadan Person forblive i en hjælpeløs Tilstand, straffes med Fængsel eller Strafarbejde i femte Grad, men med Strafarbejde i femte, fjerde eller tredie Grad, saafremt den Anden omkommer eller faar betydelig Skade paa Legeme eller Helbred.

Var der oien synlig Fare for den Andens Liv eller Helbred, straffes den Skyldige med Strafarbejde i femte, fjerde eller tredie Grad, men med de for forsætligt Manddrab eller forsætlig Legemsfornærmelse fastsatte Straffe, saafremt den Anden omkommer eller faar betydelig Skade paa Legeme eller Helbred.

§ 9. Den, som ved Vanrøgt, overdreven Revselse eller paa anden Maade mishandler noget under hans Omsorg eller Varetægt staaende Barn eller nogen formedelst Sygdom eller af andre Grunde hjælpeløs Person, der er under hans Omsorg eller Varetægt, straffes med Bøder, Fængsel eller Strafarbejde i femte Grad.

§ 10. Den, som ved Uagtsomhed forvolder en Anden Lyde, Feil, Sygdom eller ualmindelig Smerte, straffes med Bøder eller Fængsel, men med Fængsel eller Bøder, saafremt betydelig Skade paa Legeme eller Helbred er bevirket.

§ 11. Ved betydelig Skade paa Legeme eller Helbred forsaates i denne Lov Skade, hvorved Nogen mister eller faar væsentlig Svækkelse paa Syn, Hørsel, Taleevne eller Evne til at forplante

29. Juni sin Slægt, bliver vansfor, udhygtig til at fortsætte sit Erhverv eller i No. 1. høi Grad vansfired, falder i livsfarlig eller langvarig Sygdom eller bliver jindsfyg.

Som betydelig Skade ansees det ogsaa, naar Legemsfornærmelsen oves mod en svanger Kvinde, og Fosteret som Følge deraf faar Skade eller gaar tilgrunde.

Sextende Kapitel.

§§ 6 og 7 skulle lyde:

§ 6. Hvo, som ulovlig berøver Nogen Friheden, straffes med Fængsel eller Strafarbeide i femte Grad.

Har Frihedsberøvelsen været over en Maaned, eller har den voldt den Fornærmede ualmindelige Videlser, betydelig Skade paa Legeme eller Helbred eller Døden, kan Strafarbeide i fjerde, tredje, anden eller første Grad anvendes.

§ 7. Hvo, som har gjort sig skyldig i en Frihedsberøvelse, som han uden skjellig Grund ansaa for lovlig, eller som i Tilfælde, hvor Paagribelse lovlig kunde finde Sted, har iværksat en saadan med Tilhidsættelse af den for samme foreskrevne Fremgangsmaade, straffes med Bøder eller Fængsel.

I Stedet for §§ 11, 12 og 13, der ophæves, træde følgende Bestemmelser:

§ 11. Den, som truer Nogen med et strafbart Foretagende, der kan medføre høiere Straf end Fængsel, under saadanne Omstændigheder, at Truselen er stiftet til hos den Trueede at fremkalde alvorlig Frygt, straffes med Bøder, Fængsel eller Strafarbeide i femte Grad.

§ 12. Den, som ved Vold eller ved at true med en retsstridig Handling, med Anklage eller Angivelse for en Forbrydelse eller med Fremsettelse af en arekrænkende Betyldning uberettiget tvinger Nogen til at gjøre, taale eller undlade Noget, straffes med Fængsel eller Strafarbeide i femte eller fjerde Grad.

Har den Skyldiges Hensigt ikke været at forstærke Nogen en uberettiget Binding, kan under særdeles formildende Omstændigheder Bøder anvendes.

Syttende Kapitel

skal lyde:

Om falsk Anklage og Vrekrænkelse.

§ 1. Hvo, som mod bedre Vidende for Retten indklager eller tiltaler eller for Øvrigheden angiver en Anden for en strafbar Handling, straffes med Fængsel eller Strafarbeide i femte eller fjerde Grad.

§ 2. Som i § 1 bestemt straffes ogsaa den, som mod bedre Vidende bevirker, at en Anden bliver for Retten indklaget eller

tilstalt for en strafbar Handling eller søger at bevirke, at den, som 29 Juni
er bleven anklaget eller tiltalt, vorder fældet til Straf. No. 1.

§ 3. Er paa Grund af en saadan Forbrydelse, som i §§
1 eller 2 nævnt, Nogen urettelig fældet til Strafarbejde, som helt
eller delvis er fuldbyrdet, eller til Livsstraf, kan den Skyldige
straffes med Strafarbejde i tredje eller anden Grad. Er Livs-
straffen fuldbyrdet, straffes han med Strafarbejde i anden eller
første Grad eller paa Livstid.

§ 4. Den, som, uden rimelig Grund til Mistanke, for Ret-
ten indklager eller tiltaler eller for Øvrigheden angiver en Anden
for en strafbar Handling, hvori han ei findes skyldig, straffes med
Bøder eller Fængsel.

§ 5. Hvo, som bevirker eller søger at bevirke, at Noget
finder Tiltro, som er egnet til at skade en Andens gode Navn og
Rygte eller til at udsætte ham for Had, Ringeagt eller Tab af
den for hans Stilling eller Næring fornødne Tillid, straffes med
Bøder eller Fængsel, men med Fængsel eller Bøder, saafremt Be-
skyldningen er fremsat i trykt Skrift eller paa anden Maade gjort
almindelig bekendt, eller saafremt den er fremsat mod offentlig
Tjenestemand paa Grund af Tjenestehandling eller af Hævn for
nogen saadan.

Har den Skyldige handlet mod bedre Vidende, straffes han
med Bøder, Fængsel eller Strafarbejde i femte Grad.

§ 6. Straf efter § 5. første Led, kommer ikke til Anven-
delse, saafremt der føres Bevis for Beskyldningens Sandhed eller
for Omstændigheder, der berettigede til at anse den for sand.

Hvor ikke grov Uagtsomhed foreligger, gjælder det samme,
saafremt Vedkommende har været pligtig eller nødsaget til at ud-
tale sig, eller har gjort det til berettiget Baretagelse af eget eller
Andres Tarv.

Bestemmelserne i denne § ere ei til Hinder for, at en Ud-
talelse straffes efter § 7, naar dens Fremsettelse efter sin Form
eller paa Grund af den Maade, hvorpaa, eller de Omstændigheder,
hvorunder den stede, maa ansees utilbørlig.

§ 7. Hvo, som fornærmer Nogen ved Ord eller Gjerning,
der tilkjendegiver Ringeagt eller krænker Ærbarhed, straffes med
Bøder eller Fængsel.

§ 8. Hvo, som krænker Privatlivets Fred ved uden paavi-
kelig agtvaerdig Grund at give offentlig Meddelelse om personlige
eller huslige Forhold, straffes med Bøder eller Fængsel.

§ 9. Er Ærekrænkelsen fremkaldt af den Fornærmede selv
ved utilbørlig Udfærd eller gjengjældt med en Legemsfornærmelse
eller Ærekrænkelse, kan i de i §§ 5 og 7 omhandlede Tilfælde
Straf bortfalde.

§ 10. Retten kan efter derom nedlagt Paastand tilpligte
den Domsfældte at godtgjøre den Fornærmede en Sum, hvis Stør-

29. Juni relse bestemmes i Dommen, til Bestridelse af Omkostningerne ved No. 1. Rundgjørelse i en eller flere offentlige Tidender enten af Doms slutningen alene eller af denne i Forbindelse med Domsgrundene.

Er Erkrænkelsen fremsat i offentligt Blad eller Tidsskrift, kan Udgifveren, efter Fornærmedes Begjæring, i Dommen paalægges under løbende Mølt at optage saavel Domsgrundene som Doms slutningen. Indtagelsen, der sker uden Bederlag og i Spidsen af Bladet eller Tidsskriftet, maa finde Sted inden en Uge, efterat den dertil bestemte Afskrift er modtaget, eller om det ikke kan ske inden denne Tid, i det første derefter udkommende Nummer eller Hefte.

§ 11. Er den, som Erkrænkelse er tilføiet, ved Døden afgaaet, træde hans Egtesælle, Forældre, Børn eller Søskende, hvad enten Fornærmelsen er ham tilføiet i levende Live eller efter hans Død, i hans Sted med Hensyn til Paatalen, naar denne sker inden sex Maanedes, efterat Fornærmelsen er bleven bekendt for den, som i saa Henseende træder i den Afdødes Sted, og inden 2 Aar, efterat Fornærmelsen er forøvet. Fornærmelige Udtalelser, som fremføres mod Nogen, ti Aar efter hans Død, kunne ikke paatales.

Attende Kapitel.

§ 21 skal lyde:

Finder legemlig Omgjængelse Sted mellem Personer af Mandkøn, straffes de Skyldige med Strafarbejde i femte Grad eller Fængsel.

Med samme Straf anses den, der har legemlig Omgjængelse med Dyr.

Nittende Kapitel.

Kapitlets Overskrift skal lyde:

Om Tyveri og Svæleri.

§§ 1, 3, 6 og 7 skulle lyde:

§ 1. Hvo, som borttager en Gjenstand, der helt eller delvis tilhører en Anden, uden Besidderens Samtykke for ved dens Tilegnelse at forskafe sig eller Andre en uberettiget Binding, straffes for simpelt Tyveri med Fængsel eller Strafarbejde i femte Grad. Under særdeles formildende Omstændigheder kan Bøder anvendes.

§ 3. Grovt Tyveri belægges med Strafarbejde i tredje, fjerde eller femte Grad eller Fængsel. Hertil regnes, naar nogen:

- a. forøver Tyveri ved Hjælp af Indbrud efter § 2;
- b. paa Marken stjæler Hest, Hoppe eller Føl, Dre, Ko eller Kalb, Ken eller Simle, Faar, Gjed eller Svin;
- c. stjæler Noget, som er betroet til den offentlige Post, enten

under Forsendelsen, eller imedens det ellers er under Post- 29 Juni
bæsenets Behandling eller Varetægt; No. 41.

- d. stjæler Fartoi, som enten er strandet eller uden Folk kommet til Land, eller Gods, som er beroende i saadant Fartoi;
- e. benytter den ved Farsot, Ildbrand, Stibbrud, Oprør, fiendtligt Anfald eller anden saadan Ulykke givne Leilighed til at bestjæle den, som derved er sat ud af Stand til at sørge for det Gods, han har i sit Værge;
- f. stjæler i Kirke af, hvad denne tilhører og til Brug ved Guds-tjenesten eller anden Religionshandling er bestemt, eller af Blok, Bækken eller Table;
- g. stjæler i Kirke eller Gravsted Noget fra dødt Legeme eller Legemet selv, eller Kisten, hvori det sammesteds er nedlagt;
- h. fra Fartoi stjæler Landtoug, Anfertoug eller Anker, hvormed det er fortoiet; eller
- i. enten under Tyveriets Forøvelse bruger Magt, naar der gøres ham Ginder eller Modstand af Godsets Besidder, eller over Vold mod denne, uden at Gjerningen kan ansees som Røveri, eller umiddelbart efter Besiddelsestagelsen, for at hindre Kosternes Tilbagebetaling, anvender Vold.

§ 6. Hvo, som for at forskaffe sig eller Andre en uberet-tiget Binding kjøber, tilbytter sig eller modtager som Betaling, Pant eller Gave nogen Gjenstand, som en Anden har tilegnet sig ved en efter Kapitel 19 eller 20 strafbar Handling, eller skjuler eller forvarer en saadan Gjenstand eller medvirker ved dens Forbrug eller Afhændelse, straffes for Hæleri med Boder, Fængsel eller Strafarbejde i femte Grad.

§ de i Kapitel 5 § 10 andet Led omhandlede Tilfælde kom-mer denne § ei til Anvendelse.

§ 7. Hvis den, som har gjort sig skyldig i nogen ovenfor i dette Kapitel omhandlet Forbrydelse, forhen har været dømt enten for nogen saadan eller for nogen i Kapitel 20 omhandlet Forbrydelse, komme følgende Bestemmelser til Anvendelse:

1. For første Gangs Gjentagelse:

- a. i de i §§ 2 og 3 omhandlede Tilfælde betragtes den ældre Domfældelse som en særdeles skjæpende Omstæn-dighed;
- b. ellers belægges den Skyldige med Strafarbejde i femte Grad eller Fængsel, eller naar Forbrydelsens Gjenstand er af ringe Værdi, med Fængsel eller Strafarbejde i femte Grad.

2. Ginder Gjentagelse oftere Sted, skal:

- a. i de i §sne 2 og 3 omhandlede Tilfælde anvendes Straf-arbejde i femte Grad (dog ikke i kortere Tid end 1 Aar) eller i fjerde, tredie eller anden Grad;
- b. ellers skal for anden Gangs Gjentagelse anvendes Straf-arbejde i femte eller fjerde Grad, eller naar Forbrydel-

29. Juni
No. 1.

sens Gjenstand er af ringe Værdi, Strafarbejde i femte Grad eller Fængsel, for tredje Gangs Gjentagelse Straf-
arbejde i femte, fjerde eller tredje Grad, og for de paa-
følgende Gjentagelser Strafarbejde i femte, fjerde, tredje
eller anden Grad.

3. Strafarbejde i første Grad kan anvendes i de i §§ 1, 2 og 3 omhandlede Tilfælde, naar den sidst begaaede Forbrydelse

i og for sig egner sig til Strafarbejde, og derhos
a. i Tilfælde af, at simpelt Tyveri er begaaet, den Skyldige
forhen har været dømt mindst 5 Gange;

b. i Tilfælde af, at grovt Tyveri eller Indbrud er begaaet,
den Skyldige forhen har været dømt mindst 4 Gange.

Domme, der som Tillæg til tidligere Dom for Tyveri, Hæ-
leri eller Røveri ere affagte overensstemmende med Kapitel 6 §
17, medregnes ikke for at bringe den Skyldige paa højere Straf.

§§ 4, 5 og 9 ophæves.

Tyvende Kapitel.

§§ 1 og 7 skulle lyde:

§ 1. Hvo, som ved Mishandling eller saadan Vold, at
Frygt for Mishandling opstaar, ved Fremkaldelse af Villieløshed,
Afmagt eller Bevidstløshed eller ved Trusler, der medføre over-
hængende Fare for Liv eller Helbred, i Hensigt derved at forskaffe
sig eller Andre en uberettiget Binding, tvinger en Anden til at
gjøre, taale eller undlade Noget, straffes for Røveri med Straf-
arbejde i fjerde, tredje eller anden Grad.

§ 7. Naar den, som gjør sig skyldig i nogen ovenfor i
dette Kapitel omhandlet Forbrydelse, tidligere har været domfældt
for nogen saadan eller to eller flere Gange været domfældt for
nogen i Kapitel 19 paa andet Sted end i § 8 omhandlet Forbry-
delse (derunder ikke medregnet Domme, affagt overensstemmende
med Kapitel 6 § 17, som Tillæg til Straffedomme for Tyveri eller
Hæleri), kan Straffen, om den bestemmes efter § 2, forhøjes til
Strafarbejde paa Livstid og, om den bestemmes efter § 1, til
Strafarbejde i første Grad eller paa Livstid.

§§ 3, 6 og 9 ophæves.

Stogtyvende Kapitel.

§§ 27, 28 og 29 skulle lyde:

§ 27. Den, der i retsstridig Hensigt benytter som ægte
eller uforsølfet et falskt eller forfalsket privat Dokument, der frem-
træder som bestemt til at tjene som Bevis for et Retsforhold eller
for en Omstændighed af retslig Betydning, straffes med Fængsel
eller Strafarbejde i femte eller fjerde Grad.

Efter Benyttelsen i Hensigt at tilvinde sig eller andre en
uberettiget Binding, er Straffen Strafarbejde i femte, fjerde eller

trede Grad. Under særdeles formildende Omstændigheder kan 29 Juni Fængsel anvendes. No. 1.

Som Dokument ansees enhver Gjenstand, der har saadan Bestemmelse som foran nævnt.

§ 28. Hvo, som forfærdiger et falskt eller forfalsket et ægte privat Dokument af den i § 27 nævnte Art for i retsstridig Hensigt at benytte det som ægte eller uforsfalsket, straffes, saafremt han ei fældes efter nævnte §, med Fængsel eller Strafarbejde i femte Grad, men med Fængsel eller Strafarbejde i femte eller fjerde Grad, saafremt han har handlet i Hensigt at tilvende sig eller andre en uberettiget Binding.

§ 29. Som falskt ansees ogsaa det Dokument, som udstedes i en ikke tilværende Persons Navn.

Er et med Nogens Underskrift forsynet Papir udfyldt af nogen dertil Ubertigtet, bliver ogsaa det i Forhold til §§ 27 og 28 at anse som et falskt Dokument.

§ 30 ophæves.

Togtyvende Kapitel.

§§ 14, 17 og 18 skulle lyde:

§ 14. Hvo, som forøver nogen i Kapitel 19 §§ 1, 3 Vitr. d, e, eller f, eller 6, eller i Kapitel 21 §§ 1, 6, 7 eller 14 omhandlet Forbrydelse med Hensyn til Jøde- eller Drikkevarer, som han paa Stedet fortærer, eller saadanne Varer eller Brændsel til ikke større Værdi end en Krone, bliver, saafremt Forbrydelsen ei er udført ved Opbrydelse af Gjemme eller Stængel eller ved Hjælp af Dirik eller falskt Røgle, for Rasteri at straffe med Bøder eller Fængsel.

Har den Skyldige tidligere været dømt efter denne Bestemmelse, eller har han været dømt efter Kap. 11, §§ 1 til 5 eller 7 til 14, eller efter Kap. 19 eller 20 eller efter Kap. 21, §§ 1 til 11, 13, 14, 16, 24, 25, 26 første Led, 27, 28 eller 29, straffes han med Fængsel eller Bøder, men i Tilfælde af, at han flere Gange har været saaledes domfældt, med Fængsel eller Strafarbejde i femte Grad.

§ 17. Hvo, som retsstridigt bruger nogen en Anden tilhørende Løsørengenstand, som han har i sit Værg, straffes, forsaavidt han ei fældes efter nogen strengere Bestemmelse, med Bøder fra 2 til 200 Kroner.

§ 18. Hvo, som retsstridigt sætter sig i Besiddelse af nogen en Anden eller ham selv tilhørende Løsørengenstand, straffes, forsaavidt Handlingen ei er Selvtægt, og han ei heller fældes efter nogen strengere Bestemmelse, med Bøder eller Fængsel.

29 Juni

No. 1.

Femogtyvende Kapitel.

§ 8 skal lyde:

Forsaavidt intet særligt Straffebud maatte medføre det modsatte, skal i andre end de i de foregaaende Paragrafer nævnte Tilfælde de, der udgive, forelægge, trykke, falsholde eller forøvrigt søge at give et forbryderst Skrift Offentlighed, ikke straffes, medmindre de paa anden Maade have haft Del i den forbryderste Virksomhed, eller der handles om et Skrift, der er erklæret beslaglagt, eller som ved Dom er kjendt strafværdigt, eller i Anledning af hvilket retslig Undersøgelse eller Forfølgning af det Offentlige er indledet. I disse Tilfælde komme Lovens almindelige Regler om Strafansvar til Anvendelse.

Serogtyvende Kapitel.

§ 2 skal lyde:

De, der have været delagtige i Forbrydelse, saaledes som i Kapitel 5 §§ 1, 3, 4, 5 og 8 er nævnt, skulle, saavel indbyrdes som med Gjerningsmanden, tilsvare Skaden, En for Alle og Alle for En. De, der ved at modtage, gemme, kjøbe eller afhænde det, som ved Forbrydelse er Nogen fravendt, eller ved at besørge det omarbejdet eller forandret, have forbrudt sig mod Kapitel 5 § 9, have samme Ansvar med Hensyn til det, hvormed de paa saadan Maade have befattet sig.

Syvogtyvende Kapitel

skal lyde:

Om hvorvidt offentlig Paatale bør finde Sted.

§ 1. De i denne Lov omhandlede Forbrydelser paatales af det Offentlige, forsaavidt Undtagelser herfra ei udtrykkeligen ere bestemte.

§ 2. Det Offentlige paataler ikke de Forbrydelser, som omhandles i:

Kapitel 10 § 22.

Kapitel 17 § 4, § 5, første Punktum, og §§ 7 og 8.

Kapitel 18 § 24.

Kapitel 21 § 15, forsaavidt det ei er Hval, Brag, Braggods eller jordgravet Guds, der er fundet.

Kapitel 22 §§ 4, 5, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 16, 17 og 18, alt forsaavidt Bestemmelsen i § 19 ei kommer til Anvendelse.

Kapitel 23 § 20, forsaavidt Stibbrud, anden Søskade eller Oversvømmelse angaar, og § 21, forsaavidt de i denne § ommeldte Ting ikke ere bestemte til almindelig Nytte.

§ 3. Uden Forlangende af nogen ved Forbrydelsen Fornærmet paataler det Offentlige ikke de Forbrydelser, som omhandles i:

Kapitel 8 § 2.

Kapitel 9 § 28, forsaavidt de angaa Urekrænkelse, samt § 29. 29 Juni No. 1.

Kapitel 10 §§ 19 og 21.

Kapitel 15 §§ 1 og 2, § 4 sammenholdt med §§ 1 og 2, medmindre Nogens Død er forvolbt, samt § 10.

Kapitel 16 §§ 2, 4, 7, 11 og 12.

Kapitel 17 § 5 andet Punktum.

Kap. 18 §§ 1—4, medmindre Kvindens Død er forvolbt, samt § 5.

Kap. 19, forsaavidt Forbrydelsen er begaaet af Bestjaalnes Ugtefælle, Betslægtede i op- eller nedstigende Linie, Søssende, lige nær Besvogrede, Fosterforældre eller Fosterbørn.

Kap. 21 §§ 1, 2, 3, 4 Litr. a, 6, 7, 8, 9, 16 sidste Afdeling, 26 og 31.

Kap. 22 §§ 1, 2, 3, 14, 15 og 19, samt

Kap. 23 §§ 17 og 18, Litr. a og c.

Dog kan det Offentlige altid paatale de i Kap. 15 §§ 1 og 2 samt § 4 sammenholdt med §§ 1 og 2, i Kap. 16 § 12 samt i Kap. 18 §§ 1—4 omhandlede Forbrydelse, naar Fornærmedes Død har været til Hinder for, at han kunde forlange Paatale.

§ 4. De Forbrydelse, som omhandles i Kapitel 17 §§ 5 og 7, kunne altid paatales af det Offentlige, saafremt den Fornærmede er offentlig Tjenestemand.

Det samme gjælder enhver Forbrydelse, hvori en offentlig Tjenestemand har gjort sig skyldig, naar paa Grund af Kapitel 2 § 14 eller Kapitel 6 § 23 Straf af Embedsførtabelse eller Affættelse kan anvendes.

§ 5. Forbrydelse, der bliver at bedømme efter Kapitel 15 § 1 sammenholdt med § 6 eller efter Kapitel 15 § 1 2det Led eller efter samme Kapitel § 10, efter Kapitel 17 § 5 sammenholdt med § 9, efter Kapitel 22 §§ 1, 2 og 3 samt Kapitel 23 § 21, paatales ikke af det Offentlige, naar det ei antages paafraøvet af nogen offentlig Interesse.

Det samme gjælder simple Tyverier og Hælerier, forsaavidt Gjenstandens Værdi ikke overstiger fem Kroner, og Paatale ikke er begjært af den ved Forbrydelsen Fornærmede.

Offentlig Paatale af Forbrydelse mod Kapitel 23 § 17 kan undlades, naar den tilføiede Skade er ubetydelig, og Forbrydelsen ikke har været forbunden med skjærpende Omstændigheder.

Efter Paatalemyndighedens Bestemmelse kan offentlig Paatale af Forbrydelse mod Kapitel 21 § 14 bortfalde, naar den hittede Gjenstand er af ubetydelig Værdi, og Forbrydelsen derhos er begaaet under særdeles formildende Omstændigheder.

§ 6. Som den nuværende § 4.

§ 7. Som den nuværende § 5.

§ 8. Som den nuværende § 6.

§ 9. Som den nuværende § 7.

29 Juni

No. 1.

Andet Afsnit.

§ 1. Nærværende Lov træder i Kraft 1ste September 1889.

§ 2. Ved Anvendelsen af nærværende Lovs Bestemmelser om Hærpets Straf i Gjentagelsesstilfælde iagttages følgende Regler med Hensyn til Forbrydelser, paadømte efter den tidligere Lovgivning:

a. Med Hensyn til Domme, affagte efter Lov om Forbrydelser af 20de August 1842 eller senere Love, indeholdende Forandringer i eller Tillæg til denne, skulle

1. ældre Domme for Forbrydelser mod Kap. 14 §§ 1 og 3 samt §§ 2, 5 og 6, forsaavidt Hensigten har været at dræbe, begrunde Gjentagelsesstraf efter nærværende Lovs Kap. 14 § 1;

2. ældre Domme for Forbrydelser mod Kap. 14 § 16 begrunde Gjentagelsesstraf efter nærværende Lovs Kap. 14 § 4;

3. ældre Domme for Forbrydelser mod Kap. 19 undtagen § 8 eller mod Kap. 20 begrunde Gjentagelsesstraf efter nærværende Lovs Kap. 19 § 7;

4. ældre Domme for Forbrydelser mod Kap. 19 undtagen § 8 eller mod Kap. 20 undtagen §§ 8 og 9 begrunde Gjentagelsesstraf efter nærværende Lovs Kap. 20 § 7;

5. ældre Domme for Forbrydelser mod Kap. 11 §§ 1 til 5 eller 7 til 14, eller mod Kap. 19, Kap. 20, Kap. 21 §§ 1 til 11, 13, 14, 16, 24, 25, 26 første Led, 27, 28 eller 29 eller mod Kap. 22 § 14 begrunde Gjentagelsesstraf efter nærværende Lovs Kap. 22 § 14.

b. Forbrydelser, paadømte efter den før Lov af 20de August 1842 gjældende Lovgivning, skulle begrunde Gjentagelsesstraf, naar de efter Kap. 28 § 7 vilde været at henføre under nogen ovenfor anført Bestemmelse i den nævnte Lov.

§ 3. Fra den Tid, nærværende Lov træder i Kraft, skulle efternævnte Bestemmelser lyde, som følger:

1. Lov om Arv af 31te Juli 1854 § 69, andet Punktum:

„Det samme skal gjælde om den, der forser sig paa den i Kriminallovens Kapitel 14 § 8 omhandlede Maade, hvis Arveladeren omkommer paa Grund deraf“.

2. Militær Straffelov af 23de Marts 1866 § 106, andet Punktum:

„Tilføies derved den Overordnede saadan Skade paa Legeme eller Helbred, som efter den almindelige Straffelov ansees som betydelig, belægges den Skyldige med Strafarbejde i første Grad“.

§ 4. Fra samme Tidspunkt ophæves:

Forordning om Trykkefriheden af 27de September 1799 §§ 10 og 11,

Lov om Forligelsesvæsenet af 20de Juli 1824 § 30,

Lov om Rettergangsmaaden i Straffsager af 1ste Juli 1887 29 Juni
§ 477, første og andet Punktum, og § 478 første Punktum. No. 1.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets Segl.

Givet paa Stockholms Slot den 29de Juni 1889.

Döscar.

(L. S.)

J. Stang.

Lehmann.

Lov

29 Juni
No. 2.

indeholdende Forandring i Lov angaaende Udryddelse af Rovdyr og Fredning af andet Vildt af 22de Juni 1863.

Vi Döscar, af Guds Naade Konge til Norge og Sverige, de Gothers og Venders,

Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu forsamlede ordentlige Storthings Beslutning af 20de Juni dette Aar, saalydende:

§ 1. § 4 i Lov af 22de Juni 1863 angaaende Udryddelse af Rovdyr og Fredning af andet Vildt skal herefter lyde saaledes:

Vilde Rensdyr maa ikke dræbes fra 16de September til 15de August, begge Dage medtagne. Marskalke af disse Dyr maa ikke dræbes.

§ 2. Den Kongen i nævnte Lovs § 11 Post 2 og 3 tilføjede Dispensationsret ophæves, forsaavidt Fredningstiden for vilde Rensdyr angaar.

Lov af 28de Mai 1881 indeholdende Forandring i Lov om Udryddelse af Rovdyr og Fredning af andet Vildt af 22de Juni 1863 ophæves.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets Segl.

Givet paa Stockholms Slot den 29de Juni 1889.

Döscar.

(L. S.)

J. Stang.

Lehmann.

29 Juni
No. 3.

Lov

indeholdende Tillæg til Lov af 24de Juli 1827 angaaende Oprettelse af et Reservecapital ved Norges Bank.

Vi Oscar, af Guds Naade Konge til Norge og Sverige, de Gothers og Venders,

Gjøre vitterligt: At Os er bleven forelagt det nu samlede ordentlige Storthings Beslutning af 24de Juni dette Aar, saalydende:

Den i § 4 i Lov af 24de Juli 1827 angaaende Oprettelse af et Reservecapital ved Norges Bank indeholdte Bestemmelse skal ikke være til Hinder for, at der efter Repræsentationens Bestemmelse paa Reservecapitalet afskrives det Beløb, der er nødvendigt til at dække Bankens ved Udgangen af 1888 beregnede Tab indtil syv hundrede og femti tusinde Kroner.

Thi have Vi antaget og bekræftet, ligesom Vi herved antage og bekræfte denne Beslutning som Lov under Vor Haand og Rigets Segl.

Givet paa Stockholms Slot den 29de Juni 1889.

Oscar.

(L. S.)

J. Stang.

Lehmann.

29 Juni

Kongelig Kundgjørelse

angaaende Afgifter af Malt og Brændevinstillivning som fra 1ste Juli 1889 skal erlægges til Statskassen.

Vi Oscar, af Guds Naade Konge til Norge og Sverige, de Gothers og Venders,

Gjøre vitterligt: Saaom Storthinget under 17de Juni d. A. har fattet følgende Beslutning:

Fra 1ste Juli 1889 skal til Statskassen erlægges:

A. Afgift af Maltstillivning efter følgende Regler:

1. Afgiften erlægges af Korn, der sættes i Støb for at tilberedes til Malt, med 17,1 — sytten en Tiendedel — Øre af hvert Kilogram Korn.
2. Som Godtgjørelse for erlagt Maltafgift tilstaaes 6,6 — sex og sex Tiendedele — Øre for hver Liter Øl, som i Mængder paa 4 Hektoliter eller derover udføres til Udlandet, naar Andragende derom fremkommer inden 2 Aar efter Udførselen.

B. Afgift af Brændevinstilvirkning efter følgende Regler:

29 Juni

1. Afgiften erlægges af det ved Afbrænding af enhver afgjæret Bædste udbundne Brændevin med Kr. 1,60 — en Krone sexti Øre — for hver Liter, beregnet til 100 pCt. Alkoholsstyrke, udmålt efter den af Kongen til enhver Tid autoriserede Brændevinssprøver, hvilken Afgift ogsaa bliver at erlægge af den udbundne Læs (det ved Afbrænding vundne svage urene Brændevin, eller de saakaldte For- og Efterdraaber), medmindre den enten paa en eller efter Kontrolpersonalets Skøn betryggende Maade gøres utjenlig til Omdestillation eller den til fornøjet Afdestillering og Beskatning af det derved vundne Destillat bringes tilbage paa det i Brænderiet værende Afbrændingsredskab, enten umiddelbart eller ved at opblandes i mindst 3 Gange saa meget af det til Afbrænding bestemte Materiale.

2. Foranstaaende Afgift tilstaaes for hver Liter Brændevin af den anførte Styrke følgende Kortning:

a. Som Godtgjørelse for Afgift af det medgaaede Malt 10,6 — ti og sex Tiendedele — Øre, forsaavidt Brændevinet er tilvirket udelukkende af Korn og Poteter, og 2,6 — to og sex Tiendedele — Øre, forsaavidt der ved Tilvirkningen er anvendt andre Materialier.

b. Som Godtgjørelse for Svinding efter Graderingen 13,3 — tretten og tre Tiendedele — Øre.

Den sidstnævnte Godtgjørelse tilstaaes dog kun, naar den Skattepligtige lader Maalingen og Graderingen foretage inden 30 Timer fra den Tid, da der gjennem Ledningsrøret er aabnet Forbindelse mellem Afbrændingsredskaberne og den Beholder, hvori Brændevinet er optaget. I disse tredive Timer medregnes ikke den Tid, i hvilken Brændevinstilvirkningen paa Grund af Lov af 28de Juni 1887 § 7 maa standse.

3. Naar nemlig Brændevin, hvoraf foranstaaende Afgift er betalt, i Partier paa 1 — en — Hektoliter eller derover og med Jagttagelse af de nærmere Forskrifter med Hensyn til Kontrollen, som vedkommende Regeringsdepartement bestemmer, udføres til Udlandet, bliver Afgiften at tilbagebetale for rensat Brændevin med Kr. 1,60 — en Krone og sexti Øre — og for urensat Brændevin med Kr. 1,55 — en Krone og femti fem Øre — pr. Liter af 100 pCt. Styrke, naar Andragende derom fremkommer inden 2 Aar efter Udførselen. For at Brændevin skal ansees som rensat, maa det paa saadan Maade, som af vedkommende Regeringsdepartement nærmere bestemmes, godtgøres, at det efter Skattelægningen har undergaaet en fuldstændig Rensningsproces med Omdestillation.

29 Juni.

4. Naar indenlandst Brændevin for at anvendes til teknisk Brug gøres utjenligt til at kunne tilberedes til Drik, kan vedkommende Regjeringsdepartement tillade, at den erlagte Produktionsafgift tilbagebetales med de under foregaaende No. bestemte Satser.

Ligeledes kan den erlagte Afgift tilbagebetales med de samme Satser, naar indenlandst Brændevin under Jagtagelse af de Forskrifter, som af Departementet fastsættes, afhændes til Universitetet for at benyttes til videnskabeligt Brug.

C. Afgift af Mais og Durrha, som anvendes til Brændevinstillvirkning, efter følgende Regler:

1. Af Mais erlægges en Afgift af 3 — tre — Ore pr. Kg.

Naar et til den forbrugte Mais svarende Quantum Brændevin, beregnet efter et Udbytte af 0,375 Liter Brændevin af 100 pCt. Styrke af 1 Kg. Mais, udføres til Udlandet inden 30te April i den første Tilvirkningstermin efter den, i hvilken Maisen er anvendt, bliver efter vedkommende Regjeringsdepartements nærmere Bestemmelse den erlagte Afgift at godtgøres med 8 — otte — Ore pr. Liter.

2. Af Durrha erlægges paa samme Maade, beregnet efter et Udbytte af 0,30 Liter Brændevin af 100 pCt. Styrke af 1 Kg. en Afgift af 2,4 — to og fire Tiendedele — Ore pr. Kg., og ved Udførsel godtgøres 8 — otte — Ore pr. Liter.

Saa ville Vi herved naadigst befale denne Storthingets Beslutning bragt i Udøvelse.

Givet paa Stockholms Slot den 29de Juni 1889.

Under Vor Haand og Rigets Segl.

Oscar,

(L. S.)

J. Stang.

Lehmann.

Kongelig Kundgjørelse

29 Juni

angaaende Afgift til Statskassen af Stempelpapir og Stempelmærker i Budgetaaret fra 1ste Juli 1889 til 1ste Juli 1890.

Vi Oscar, af Guds Naade Konge til Norge og Sverige, de Gothers og Venders,

Gjøre bitterligt. Saasom Stortthinget under 25de Juni dette Aar har fattet Beslutning angaaende Afgift til Statskassen af Stempelpapir og Stempelmærker i Budgetaaret fra 1ste Juli 1889 til 1ste Juli 1890, hvorefter denne Afgift skal erlægges efter nedenstaaende

Tarif.

No. 1	til 25 Øre	til det Dokument, som ei lyder paa mere end 50 Kr.	
" 2	til 50 Øre	til det Dokument, som lyder paa mere end 50 Kr. og ikke over 100 "	
" 3	1 Kr.	100 "	150 "
" 4	2 "	150 "	250 "
" 5	4 "	250 "	500 "
" 6	8 "	500 "	1000 "
" 7	12 "	1000 "	1500 "
" 8	16 "	1500 "	2000 "
" 9	20 "	2000 "	2500 "
" 10	24 "	2500 "	3000 "
" 11	28 "	3000 "	3500 "
" 12	32 "	3500 "	4000 "
" 13	36 "	4000 "	4500 "
" 14	40 "	4500 "	5000 "
" 15	44 "	5000 "	5500 "
" 16	48 "	5500 "	6000 "
" 17	54 "	6000 "	6750 "
" 18	60 "	6750 "	7500 "
" 19	66 "	7500 "	8250 "
" 20	72 "	8250 "	9000 "
" 21	78 "	9000 "	9750 "
" 22	84 "	9750 "	10500 "
" 23	90 "	10500 "	11250 "
" 24	96 "	11250 "	12000 "
" 25	104 "	12000 "	13000 "
" 26	112 "	13000 "	14000 "
" 27	120 "	14000 "	15000 "
" 28	128 "	15000 "	16000 "
" 29	136 "	16000 "	17000 "
" 30	144 "	17000 "	18000 "

29 Juni No. 31 til 152 Kr. til det Dokument, som lyder paa			
		mere end 18000 Kr. og ikke over 19000 Kr.	
" 32 =	160	19000	20000
" 33 =	172	20000	21500
" 34 =	184	21500	23000
" 35 =	196	23000	24500
" 36 =	208	24500	26000
" 37 =	220	26000	27500
" 38 =	232	27500	29000
" 39 =	244	29000	30500
" 40 =	256	30500	32000
" 41 =	272	32000	34000
" 42 =	288	34000	36000
" 43 =	304	36000	38000
" 44 =	320	38000	40000
" 45 =	336	40000	42000
" 46 =	352	42000	44000
" 47 =	372	44000	46500
" 48 =	392	46500	49000
" 49 =	412	49000	51500
" 50 =	432	51500	54000
" 51 =	456	54000	57000
" 52 =	480	57000	60000
" 53 =	504	60000	63000
" 54 =	528	63000	66000
" 55 =	556	66000	69500
" 56 =	584	69500	73000
" 57 =	612	73000	76500
" 58 =	640	76500	80000
" 59 =	672	80000	84000
" 60 =	704	84000	88000
" 61 =	736	88000	92000
" 62 =	768	92000	96000
" 63 =	800	96000	100000
" 64 =	848	100000	106000
" 65 =	896	106000	112000
" 66 =	944	112000	118000
" 67 =	992	118000	124000
" 68 =	1040	124000	130000
" 69 =	1088	130000	136000
" 70 =	1136	136000	142000
" 71 =	1184	142000	148000
" 72 =	1232	148000	154000
" 73 =	1280	154000	160000
" 74 =	1344	160000	168000
" 75 =	1408	168000	176000

No. 76 til 1472 Kr. til det Dokument, som lyder paa 29 Juni
mere end 176000 Kr. og ikke over 184000 Kr.

"	77 = 1536	"	184000	"	192000	"
"	78 = 1600	"	192000	"	200000	"
"	79 = 1680	"	200000	"	210000	"
"	80 = 1760	"	210000	"	220000	"
"	81 = 1840	"	220000	"	230000	"
"	82 = 1920	"	230000	"	240000	"
"	83 = 2000	"	240000	"	250000	"
"	84 = 2080	"	250000	"	260000	"
"	85 = 2160	"	260000	"	270000	"
"	86 = 2240	"	270000	"	280000	"
"	87 = 2320	"	280000	"	290000	"
"	88 = 2400	"	290000	"	300000	"
"	89 = 2480	"	300000	"	310000	"
"	90 = 2600	"	310000	"	325000	"
"	91 = 2720	"	325000	"	340000	"
"	92 = 2840	"	340000	"	355000	"
"	93 = 2960	"	355000	"	370000	"
"	94 = 3080	"	370000	"	385000	"
"	95 = 3200	"	385000	"	400000	"
"	96 = 3360	"	400000	"	420000	"
"	97 = 3520	"	420000	"	440000	"
"	98 = 3720	"	440000	"	465000	"
"	99 = 3920	"	465000	"	490000	"
"	100 = 4120	"	490000	"	515000	"
"	101 = 4320	"	515000	"	540000	"
"	102 = 4560	"	540000	"	570000	"
"	103 = 4800	"	570000	"	600000	"
"	104 = 5040	"	600000	"	630000	"
"	105 = 5280	"	630000	"	660000	"
"	106 = 5560	"	660000	"	695000	"
"	107 = 5840	"	695000	"	730000	"
"	108 = 6120	"	730000	"	765000	"
"	109 = 6400	"	765000	"	800000	"
"	110 = 6720	"	800000	"	840000	"
"	111 = 7040	"	840000	"	880000	"
"	112 = 7360	"	880000	"	920000	"
"	113 = 7680	"	920000	"	960000	"
"	114 = 8000	"	960000	"	1000000	"
"	115 = 8400	"	1000000	"	1050000	"
"	116 = 8800	"	1050000	"	1100000	"

og faa fremdeles Kr. 400 for hvert Antal af Kr. 50,000, som
Summen er høiere end Kr. 1100000.

29 Juni Saa ville Vi herved naadigst befale denne Beslutning bragt i Udøvelse.

Givet i Kristiania den 29de Juni 1889.

Under Rigets Segl.

(L. S.)

Efter Hans Majestæt Kongens naadigste Befaling.

J. Sverdrup. J. R. Sverdrup. W. S. Dahl. Oscar Jacobien.

P. D. Schjött. Thilesen. E. H. Bull.

Lehmann.

Udgiver: E. R. Bækmann.